
LA TRANSICIÓ DE PRIMÀRIA A SECUNDÀRIA DES DE LA VEU DE CINC ESTUDIANTS.

**D'una escola amb un projecte de Comunitat
d'Aprenentatge a un institut públic situat al
Vallès Oriental**

Treball de Final de Grau en Mestre d'Educació Primària

Cristina Romero i Aranda

4t curs del Grau en Mestre d'Educació Primària

Menció en Educació Inclusiva i Atenció a la
Diversitat

Curs 2015 – 2016

Tutora: Laura Domingo Peñafiel

Universitat de Vic - Universitat Central de
Catalunya

Vic, 13 de maig de 2016

Agraïments

Primer de tot, vull agrair a la meva tutora de TFG de la Universitat de Vic – Universitat Central de Catalunya, Laura Domingo, per acompanyar-me durant la realització de la meva recerca i estar en tot moment disponible per resoldre els meus dubtes, inquietuds i donar-me consells. Les seves indicacions i paraules han estat essencials en el procés de realització del treball.

Voldria fer un agraïment general a tots els professionals de l'escola per acollir-me tan bé i donar-me l'oportunitat de poder realitzar les pràctiques al seu centre d'una manera tan agradable i enriquidora. Especialment a la meva tutora de pràctiques a l'escola, qui ha estat en tot moment acompanyant-me durant tota l'estada de pràctiques, que no només ha estat la meva guia, sinó que ha sigut un gran suport durant tota l'estada de pràctiques, i realment m'ha fet encara més estimar aquesta feina, aprenent dia a dia, ja que com ella diu mai deixem d'aprendre. També agrair de manera general als professionals de l'institut.

Agrair també als professionals que van ser entrevistats i que formen part d'aquest treball. Però, sobretot vull agrair aquells cinc infants que per mi són la part més important i indispensable de tota la meva recerca, ja que sense ells no hagués estat possible.

Resum

En aquest estudi es pretén descriure i analitzar la transició de la primària a la secundària des de la veu de cinc infants que passen d'una escola emmarcada en el projecte de Comunitat d'Aprenentatge (C.A) a un institut públic, d'un mateix poble. Aquesta recerca pretén conèixer, des d'un paradigma interpretatiu, com els estudiants viuen aquest procés de canvi d'etapa. Aquesta transició viscuda pels infants, no és un procés fàcil, perquè implica molts canvis, però també ruptures, ja que deixen enrere l'educació primària i emprenen un nou camí cap a l'educació secundària.

Paraules clau: transició, canvi d'etapa, comunitat d'aprenentatge, transició a la secundària.

Abstract

This study aims to describe and analyze the transition from primary to secondary school from the point of view of five children who go from a school that is taking part in the Learning Community project (C.A) to a public school from the same town. This research aims to determine from an interpretative paradigm, how students live this process of change. This transition experienced by children, is not an easy process because it not only involves many changes, but it also involves a rupture, considering that they leave behind primary education and undertake a new path to secondary education.

Key words: Transition, pase change, learning community, transition to secondary.

Taula de continguts

1. Introducció	5
2. Justificació de la recerca	6
3. Marc teòric	8
3.1. La transició en les diferents etapes educatives	8
3.2. El procés de transició de primària a secundària.	12
3.2.1. Dificultats en la transició	17
3.2.2. Conseqüències en el procés de la transició.	19
3.2.3. Mesures per afavorir el pas entre l'Educació Primària i l'Educació Secundària.....	23
3.3. Projecte organitzatiu i pedagògic de la C.A.	24
4. Apartat metodològic	27
4.1. Pregunta i objectius de la recerca.	27
4.2. Perspectiva metodològica.	28
4.3. Aspectes ètics.	32
5. Anàlisi del treball de camp	34
5.1. Descripció del context de l'escola.	34
5.2. Descripció del context de l'Institut	38
5.3. Anàlisi de la transició entre els dos centres.	40
6. Conclusions	59
6.1. Respostes a la pregunta de recerca i grau d'assoliment dels objectius.	59
6.2. Limitacions i perspectives de futur.....	62
7. Bibliografia	65
8. Annexos	68
8.1. Annex 1. Guió grup de discussió.....	69
8.2. Annex 2. Diari de pràctiques.	73
8.3. Annex 3. Transcripció de l'entrevista de la cap d'estudis de l'escola.....	103

8.4.	Annex 4. Transcripció de l'entrevista de la tutora de sisè de l'escola.....	106
8.5.	Annex 5. Transcripció de l'entrevista de la cap d'estudis de l'institut.....	109
8.6.	Annex 6. Transcripció de l'entrevista del tutor de primer de l'institut.....	112
8.7.	Annex 7. Transcripció del grup de discussió.....	115
8.8.	Annex 8. Procés d'elaboració de l'anàlisi.....	122

1. Introducció

Aquest Treball de Final de Grau (TFG) es titula *La transició de Primària a Secundària des de la veu de cinc infants*. Estudi de cas: D'una escola amb un projecte de Comunitat d'Aprenentatge (C.A) a un l'institut públic situat al Vallès Oriental. El treball s'ha realitzat durant l'últim curs del Grau de Mestre d'Educació Primària, de la Universitat de Vic – Universitat Central de Catalunya (UVIC - UCC).

Mitjançant aquest estudi es pretén analitzar i descriure quin és el procés que s'esdevé en la transició de la primària a la secundària entre dos centres d'un mateix poble, exactament entre una C.A i un institut públic des de la veu de cinc infants. A més a més, aquesta anàlisi es complementa amb la veu de mestres i tutors dels dos centres i la meua pròpia experiència.

El cos del treball està format per sis apartats que es descriuen a continuació. En primer lloc, es presenta la fonamentació teòrica eix principal de la recerca, sobre les transicions en les diferents etapes educatives i el procés de transició d'educació primària a secundària. Dintre d'aquest punt es troben tres subapartats: les dificultats en la transició, les conseqüències i les mesures per afavorir el pas. Seguidament, un apartat dedicat al projecte de C.A. A continuació, es presenta l'apartat metodològic de l'estudi emprat per realitzar la investigació. Seguidament, l'anàlisi de casos (estudi de cas), al seu torn, dividit en tres subapartats: contextualització de l'escola, contextualització de l'institut i l'anàlisi de la transició entre els dos centres. Per acabar, s'exposen les conclusions, seguides de la bibliografia i webgrafia. Per últim, s'adjunten els annexos de tot el treball.

2. Justificació de la recerca

En aquest apartat es justifica el perquè de la meva recerca, que va ser el que va fer emprendre aquesta aventura de quasi set mesos. En primer lloc, comentar que aquest TFG el vaig iniciar molt perduda, no tenia clar ni el que volia ni com ho volia fer. Van ser uns moments d'incertesa, ja que la proposta no arribava a bon port i es quedava en simples idees que no acabaven de ser allò que em demanaven. Després de dies pensant i de fer més d'una proposta, vaig decantar-me per treballar el canvi d'etapa en tres escoles. Aquesta idea era bona però massa extensa i jo no acabava de tocar peus a terra, va ser aquí on la Laura (tutora del TFG) va ajudar-me a simplificar totes aquestes idees. Així doncs, treballaria la transició però d'una manera molt més concreta i sobretot donant veu als infants. La decisió d'aquest tema va anar canviant, ja que al principi era un treball molt més extens. Finalment, em centraria en la transició de la primària a la secundària d'una C.A a un institut, recerca marcada per la curiositat i la incertesa que provocava la paraula transició en mi, ja que em feia recordar com va ser aquest canvi d'etapa i el que va provocar posteriorment.

La meva transició a la secundària potser és una de les causes que m'han fet iniciar aquesta recerca, per apropar-me als infants i també conèixer i saber com a futura mestra com hauré de treballar amb ells i elles, aquest canvi d'etapa. El meu traspàs va comportar molts canvis, ja que no només canviava de centre sinó que canviava també de poble. Així doncs, deixava enrere totes les meves amistats i arribava a un nou centre on no coneixia a ningú. Encara recordo la meva entrada, tots els companys de classe es coneixien, ja que venien d'una mateixa escola i jo doncs, era la "nova". Potser hagués estat bé fer alguna dinàmica o algun joc que em permetés conèixer als companys i que ells em coneguessin, però no va ser així. Per acabar, també va semblar-me molt interessant fer aquest treball des de la veu dels infants.

Penso que el més important és escollir un tema que interessi i motivi, ja que d'aquesta manera gaudeixes molt més de la realització del treball. Al següent apartat del treball s'indica la fonamentació teòrica del TFG amb una breu introducció que permet conèixer de què es parla a cadascun dels punts.

3. Marc teòric

En aquest apartat s'exposen els continguts teòrics del treball. A partir d'aquest marc teòric es desenvolupa la recerca per respondre la pregunta que es planteja en aquest estudi: "Com viuen la transició d'etapa entre els dos centres cinc infants?".

En aquest marc teòric es fa referència a les aportacions de diversos autors i es descriuen els quatre conceptes clau d'aquest treball: transició (3.1), dificultats del pas de canvi d'etapa (3.2) i conseqüències de la transició (3.2.2). En primer lloc, sobre la transició es presenten diverses definicions i els diferents tipus de transicions educatives que existeixen (3.1). En segon lloc, es desenvolupa la transició que existeix entre l'ensenyament primari i l'ensenyament secundari (3.2), esmentant quins canvis comporta aquesta determinada transició. Seguidament, d'aquesta transició se'n deriven unes dificultats que provoquen unes determinades conseqüències (3.2.2). A continuació, es descriuen algunes de les mesures que es poden aplicar per tal d'optimitzar i facilitar el canvi d'etapa (3.2.3). Per acabar, s'explica el projecte organitzatiu i pedagògic de la C.A (3.3).

Seguidament, s'endinsarà en el marc teòric d'aquest TFG amb l'objectiu d'explicar, analitzar i descriure quin és el procés que s'esdevé en la transició de la primària a la secundària. És per això, que abans es fa una breu anàlisi del terme transició i de les diferents transicions educatives que existeixen.

3.1. La transició en les diferents etapes educatives

Aquest apartat té com a objectiu definir el terme transició mitjançant el saber de diversos autors abans de centrar-me en la definició i les característiques de la transició que existeix entre la primària i la secundària. A més a més, permet conèixer quines són les transicions que viuen els infants durant la seva escolarització.

El terme de transició significa el pas d'una etapa a una altra. Però, aquest transitar d'un estadi a un altre, no és un procés fàcil, sinó molt complex, perquè implica canvis, avanços, però també ruptures, per la qual cosa les transicions són també moments de crisi. Per Corominas (1999) una transició és un procés de canvi, que té lloc al llarg de la vida de l'individu que requereix una reflexió personal i contextual.

Seguint la mateixa línia Sacristán (1997) expressa que, les transicions són equivalents a canvis, en resum, una alteració de la manera de ser o estar i defineixen que aquests canvis o mudances també ocorren en l'àmbit educatiu. El nostre sistema educatiu presenta una sèrie de transicions acadèmiques, això significa el pas per diferents nivells que presenten característiques més homogènies en uns moments i més diferenciades en uns altres. Llavors, es pot sostenir que les transicions educatives sorgeixen per les ruptures existents en el sistema escolar, per tant, són moments potencialment conflictius i decisius per a un estudiant.

Des de la mateixa perspectiva Monarca (2012) expressa "les transicions educatives són un tema al qual cada cop es presta més atenció en la investigació educativa" (p.117). Són molts els mestres, psicopedagogs, psicòlegs i d'altres membres de l'àmbit educatiu els quals han donat més importància a la transició que hi ha entre l'ensenyament primari i l'educació secundària obligatòria donant-li major atenció, segurament degut al gran canvi, no només curricular, sinó que suposa un canvi a nivell social, educatiu i personal. Aquest canvi d'etapa en qualsevol moment de l'infant acostuma a passar factura. A partir del segon semestre de les classes, on el nivell de motivació baixa de manera estrepitosa i la seva autoestima afecta de manera directa a l'infant a totes les matèries. Moltes investigacions realitzades mostren que els centres que acostumen a acompanyar als infants durant les transicions, provoquen un canvi positiu acadèmic en els infants.

També per Terigi (2007) aquestes transicions escolars dels infants estan descol·locades dels recorreguts esperats pel sistema, ja que han de passar a ser problemes. Han passat de ser un problema individual, a un problema que necessita ser atès sistemàticament. Així doncs, han passat a ser un objecte de reflexió pedagògica.

“La importància de los momentos de transición reside en que en ellos existe la posibilidad de que se trueque la coherencia y la gradualidad deseables en la enseñanza, con los efectos negativos que todo ello puede significar para el proyecto educativo, para las experiencias personales y para la posibilidad misma de permanecer en el sistema escolar” (Sacristán, 1997, p. 19). Així doncs, aquest anomenat moment de la transició pot marcar un abans i un després en l’infant, ja que qualsevol transició és un procés difícil que comporta una gran sèrie de canvis que vénen acompanyats d’incerteses i preguntes del mateix infant, aquests aspectes també se suma el paper de la família i del seu entorn que influeix de manera directa en l’infant.

Aquest expressa de l’existència d’una sèrie de cerimònies que marquen alteracions en la nostra vida i després d’aquestes res torna a ser el mateix, on lo vell s’acaba i el que és nou il·lumina un nou venir. Relacionant-ho amb les transicions educatives, aquests són moments crucials pels estudiants, salts i discontinuïtats en l’experiència escolar. Existeixen moltes definicions que intenten definir la paraula transició, algunes d’aquestes el comparen amb la representació d’un tram de temps delimitat, altres fan més èmfasi amb un canvi d’ambient o les més radicals que parlen de la transició com una ruptura en l’experiència personal provocant traumes i moments crítics.

És per això que, engloba totes aquestes definicions com un moment d’enlluernament de noves realitats, etapes de crisi o d’indefinió, en les que l’infant sap on està però no té clar a on ha d’arribar i com es quedarà quan arribi.

A més a més, la identitat és alterada, ja que patim com una transformació, i comencem a canviar els nostres papers i a situar-nos en el nou rol. Durant tota l'escolarització de qualsevol infant existeixen quatre possibles transicions al nostre sistema educatiu. Aquestes transicions són les següents:

- De la família o escola bressol al primer Cicle de l'Educació Infantil.
- De la Primària a la Secundària Obligatoria.
- De la Secundària Obligatoria al Batxillerat.
- Del Batxillerat a la Universitat.

És evident que si has de destacar una transició important i significativa per a qualsevol infant, seria la primera transició que viu qualsevol infant en l'entrada a l'escola. Aquesta transició si es realitza de la família a l'escola, en el cas que l'infant no hagués estat abans en una escola bressol, és una de les transicions més important en la vida que qualsevol infant i que depèn de la seva arribada al centre i la seva adaptació aquest. Depèn de com sigui aquesta entrada, pot marcar de manera positiva el seu transcurs a l'escola, afectant també en les altres etapes educatives. Així doncs, l'objectiu d'una transició és aconseguir que l'infant gaudeixi del màxim nivell d'autonomia, integració social i qualitat de vida en tots els entorns on es desenvolupa. És per això, que tota l'escolarització de l'infant té un pes i paper molt important a l'hora d'assolir el grau de competències i habilitats necessàries per superar amb èxit els períodes de transició, des de tots els contextos.

Al següent apartat d'aquest marc teòric té com a objectiu analitzar mitjançant diferents autors el traspàs de l'educació primària a l'educació secundària i quin són els canvis que es produeixen.

3.2. El procés de transició de primària a secundària.

Aquest apartat s'endinsa de manera profunda en un dels eixos del TFG. Aquest és tot el procés que existeix en la transició de primària a secundària. Amb l'objectiu d'analitzar quins canvis comporta tot aquest pas d'etapa en l'infant mitjançant una recerca bibliogràfica que permet poden contrastar diferents opinions. Focalitzant en tot moment els factors més influents que provoquen un trencament entre les dues etapes.

Segons Sacristán (2009) la transcendència d'una transició no resideix només en la seva notorietat i el grau d'afectació, sinó que també depèn de la quantitat de canvis que s'acaben acumulant en els infants en passar per aquest canvi juntament amb el seu nivell de maduració. Així doncs, els problemes en la transició no sempre estan relacionats amb el nivell dels infants, sinó que a vegades l'infant pateix aquesta transició com una gran sèrie de canvis acumulats.

Les transicions resulten com un procés de trencament en l'individu, potser és degut al fet que aquest no ha rebut cap plantejament gradual de canvi. Segons Ruiz (2006) el pas de l'Educació Primària a l'Educació Secundària Obligatòria és actualment un dels canvis més forts del sistema educatiu. A causa de la distància que hi ha entre les cultures pedagògiques, els professionals i les organitzacions entre les dues etapes. La formació del professorat no és la mateixa que la del professorat de l'escola, això acostuma a veure's reflectit en la metodologia. Es destaquen un currículum molt més especialitzat, una organització molt més burocràtica, més treball per realitzar a casa i un clima més centrat en l'acadèmic i més autocontrol i independència personal de l'alumne.

El vincle que s'estableix amb el mestre de l'Educació Secundària és ben diferent amb la relació que hi ha entre mestre i infant a l'escola, una relació molt més propera que afavoreix l'estada de l'infant a l'aula i el seu procés d'aprenentatge. Monarca (2013) seguint la mateixa línia expressa que, les diferències són evidents entre l'escola primària i la secundària, l'organització escolar, el nombre d'alumnes i la quantitat de mestres, i sobretot la gran diferència en la dimensió metodològica, són els causants d'aquest trencament i provoquen que la transició no sigui un simple pas de canvi d'edifici, sinó que el canvi d'estructura i establiment acaba sent el canvi que menys afecta als infants. L'infant que pateix aquest traspàs educatiu, també està patint un procés de nivell i d'adaptació en ell mateix, com és la seva etapa de l'adolescència.

Aquest propi canvi que pateix l'alumne acostuma ha ser oblidat, ja que no només està patint un canvi físic que és visible als ulls, sinó que interiorment l'infant està madurant i està començant a trobar-se a si mateix. Aquest canvi interior sumat a un canvi d'etapa provoca un trencament/explosió en el mateix infant, que si no rep un acompanyament, pot acabar provocant una crisi en l'infant.

En referència aquest canvi hi ha una investigació que afirma que "la transición de primària a secundària representava para muchos estudiantes un movimiento estresante del nido de un ambiente protector y familiar con una considerable atención a una atmosfera impersonal y a menudo intimidant en la secundaria temprana" (Tonkin i Watt, 2003, p. 1). Així doncs, d'una manera metafòrica l'infant és extret d'un espai on té caliu, a un nou espai que desconeix on els estàndards acadèmics són molt més rigorosos, els cercles socials són diferents i la pressió de grup canvia profundament. L'infant passa d'estar en un cercle i confortable, a un espai que desconeix on no troba cap figura que estableixi un vincle amb ell i on l'infant és sent constantment jutjat.

Pel que fa, al cercle de relació que l'infant tenia a l'escola és molt més reduït amb el cercle que es troba a l'institut, com he esmentat abans el cercle de l'infant es veu ampliat pel nombre de professors i professores i també pel nombre d'alumnes amb els quals ha d'interactuar.

En la transició de l'ensenyament primari al secundari, es posa en pràctica el concepte de transició curricular, els alumnes han d'afrontar canvis en les exigències curriculars. Volen dir en el tipus de continguts treballats, en els estils d'ensenyament i aprenentatge provocat pel canvi de centre. Aquesta transició curricular, acostuma a estar més centralitzada en el mateix alumne que la pateix, ja que per un alumne pot arribar a ser un repte inabordable aquest canvi de currículum i per un altre infant pot ser un repte assumible, tot depèn de les característiques del mateix infant i de la seva personalitat. L'infant també durant la seva escolarització es produeixen petits canvis constants patits durant un mateix any escolar. Aquests poden ser un canvi de mestre durant un any escolar en una matèria, l'infant experimenta un canvi d'ensenyament en un mateix centre i en un mateix curs, ja que la manera d'ensenyar i d'arribar als alumnes és diferent en cada mestre.

En referència aquest aspecte Sacristán (2009) defineix el concepte de transició curricular com un dels fenòmens més significatius que tenen lloc quan, per les causes que fossin, els alumnes han d'afrontar canvis en les exigències d'un currículum, en parts del mateix, en el tipus de continguts tractats, en els estils d'ensenyament i aprenentatge provocats per la variabilitat de centres, de nivells o etapes educatives i de professors/es. D'aquesta manera, aquesta transició curricular senyala el moment i els processos que desencadena quan es trenca la continuïtat en el sistema educatiu o en l'experiència dels mateixos estudiants un canvi de centre, de nivell, de curs, de mestres, de currículum o de metodologia.

Tots aquests canvis són recollits a una taula que elabora Sacristán (1997, p. 3):

CUADRO 1
 Diferencias entre la cultura de la escuela primaria y la cultura de la secundaria

Cultura de la escuela primaria	Cultura de la secundaria
Curriculo más integrado	Curriculo por materias, más especializado y específico
Modelo de organización comunitario	Modelo de organización burocrática
Tareas asignadas y desarrollos en el centro educativo	Desplazamiento al hogar u otros espacios para la elaboración de las tareas asignadas
Generalmente los estudiantes tienen un solo docente	Aumenta el número de profesores, de acuerdo con los materias del currículo
Clima de relación es más personal, debido a que un maestro tiene menor cantidad de alumnos	Clima de relación se centra en los contenidos que cada profesor imparte y el número de estudiantes que atiende cada profesor puede variar hasta alcanzar cifras de entre 200 y 400.
Mayor contacto con los padres de familia	Disminuye el contacto con los padres de familia y se le asigna al profesor guía o bien al orientador esta tarea.
Seguimiento más directo del estudiante	Mayor autocontrol por parte del estudiante
Circulo de amistades ligado al centro	Círculos diferenciados de amigos

Fuente: Gimeno Sacristán, 1997

Taula 1: Diferències entre la cultura a primària i la cultura a secundària. Font: Sacristán (1997).

Aquest quadre recull les diferències més significatives que hi ha entre la cultura d'escola de primària i la cultura escola de la secundària. Permet observar clarament els canvis i les diferències que experimenta l'infant durant aquest canvi d'etapa. Amb aquesta gran sèrie de diferències es trenca de manera evident el grau de continuïtat que hauria d'existir entre les dues etapes. Tots aquests factors sumats als personals, socials i institucionals que incideixen en la transició es converteixen en factors que intervenen en el fracàs o èxit d'aquest procés de transició.

Un dels factors més influents que Monarca i Rincón (2010) destaquen és el canvi de metodologia, que és reflectit en l'enorme quantitat de suspesos que es registra en la primera avaluació de primer d'ESO. La metodologia que acostumen a utilitzar els centres de secundària és molt més discursiva, exigint molta més concentració i atenció.

Molts dels infants quan arriben a l'institut encara no estan suficientment preparats a nivell maduratiu ni per l'experiència prèvia a l'escola per mantenir l'atenció durant tota la classe. Monarca (2010) posa nom als diversos factors que provoquen aquesta ruptura entre l'ensenyament primari i secundari. Aquests factors influents són els següents:

- Canvi en el discurs, vocabulari i els tipus de raonaments per part del mestre.
- Pràctica educativa basada quasi exclusivament en la comunicació oral per part del mestre.
- La quantitat d'hores que passa l'infant escoltant el mestre.
- La manca d'estratègies per seguir les classes (apunts, dificultats per sintetitzar o per extreure les idees principals d'un text).
- La manera de resoldre els problemes de comportament.
- L'Avaluació és més sumatòria.

Generalment aquests serien els factors amb els quals els infants es troben quan canvien d'etapa. Però el canvi quan es realitza d'una Comunitat d'Aprenentatge a un Centre d'Educació Secundària Obligatòria pot arribar a ser molt més trencador. L'Organització d'una C.A és democràtica i no és un model rígid. Està basada en la participació. Amb un lideratge escolar compartit molt diferent del model que segueix un institut.

Després de la realització de l'apartat de tot el procés del canvi d'etapa, aquest nou apartat es centra més en el paper de l'infant i en les dificultats amb les quals es troba abans de la transició, durant i després.

3.2.1. Dificultats en la transició

Aquest punt del marc teòric se centra en la recerca de quines són aquelles dificultats que apareixen durant la transició, per tal de poder conèixer perquè la transició acabava convertint-se en un trencament en l'educació dels infants. Aquesta transició com he esmentat en els anteriors punts es produeix en un moment crític per molts dels estudiants, aquest és el període de l'adolescència. En la següent cita expliquen com l'autoconcepte dels estudiants que es veu afectat desfavorablement per la transició a causa del fet que (Tonkin i Watt, 2003, p. 5).:

(...) una vez que lo estudiantes alcanzan el punto de transición, el tamaño de la escuela se convierte significativamente más grande que en la escuela primaria, los estándares académicos son más rigurosas, los círculos sociales y la presión de grupo cambian profundamente, la disciplina es más abruptamente tratada y los estudiantes a menudo creen que si desempeño es valorado públicamente y que tiene implicaciones de por vida”.

Els infants quan arriben a la nova escola es troben amb un nou món que desconeixen i que ja té un camí que segueix, l'infant ha d'entrar a aquest camí, ja que el camí no s'adaptarà a l'infant ni l'esperarà. Un dels problemes que augmenta les dificultats que ja és evident que trobarà l'infant, són aquelles que s'agreugen per a aquell alumnat amb dificultats més específiques però molt comunes: nivell maduratiu baix, problemes previs de comportament, poca preparació acadèmica, falta d'estratègies, manca d'autoconfiança i autoestima o problemes més econòmics i familiars.

Totes aquestes dificultats que depenen més del mateix alumne, excepte les dificultats més acadèmiques, no són dificultats poc comunes o difícils de veure, ja que aquestes acostumen a estar en la motxilla de l'infant en arribar al nou centre i influeixen en moltes ocasions de manera negativa durant la seva nova etapa educativa.

Fabian (2003, p. 6) recull les dificultats que troba l'infant en el pas a la secundària. Aquestes són les següents:

- Augment de la distància al centre educatiu.
- Major tendència a la disminució de l'autoconcepte en l'alumne, ja que l'infant passa de tenir un estatus superior a sisè a un inferior.
- Una baixada en les notes.
- Canvi en les relacions socials, a causa del canvi de centre.
- Canvi del clima institucional (tipus de relacions, mecanismes de regulació i autocontrol).
- Canvi de la metodologia didàctica. El llibre té un gran pes a l'educació secundària, igual que l'aprenentatge memorístic. A més a més l'exposició oral del mestre és una de les grans bases de l'aprenentatge dels alumnes.
- La relació amb els mestres és molt més distant i l'estructura del sistema educatiu és molt més llunyana a l'infant.
- Els continguts s'intensifiquen com també el nombre de matèries. Així doncs, les hores d'estudi augmenten.

La dificultat més gran i que no recau en l'alumne és la manca de coordinació entre els dos centres, on es realitza la transició. En moltes ocasions el traspàs de la informació als instituts per part del centre no es realitza de manera correcta o és escassa la informació que arriba. En altres ocasions l'escola si s'encarrega de fer un traspàs correcte de la informació, però l'institut no fa cap lectura. Pel que fa, el professorat dels instituts desconeixen o saben poc del que han fet els infants a la primària. Així doncs, parteix a partir de la seva pròpia base sense tenir en compte que l'infant no és un recipient buit.

Seguidament, al següent apartat després d'esmentar quines són les dificultats que provoquen aquest canvi d'etapa s'esmentaran quines són les conseqüències. Per tal de conèixer com afecta l'infant el canvi d'etapa.

3.2.2. Conseqüències en el procés de la transició.

A continuació, s'expliquen quines són les conseqüències que comporten en els infants la transició de la primària a la secundària, sobretot quan aquesta es realitza de manera incorrecta. Amb l'objectiu d'endinsar-se en el procés tan ràpid de canvi al qual estan sotmesos els infants i tot el que aquest pas provoca en la seva actitud o el seu rendiment escolar.

Les impressions i experiències inicials dels estudiants en entrar a la secundària, poden traduir-se en comportaments difícils de canviar, ja que es veuen envoltats i sobrepassats de creences, temors, expectatives i la mateixa motivació. Acostuma a passar que quan el procés de transició que realitza l'infant, és un procés que es fa sense informar a l'alumne i sense tenir en compte l'experiència de l'alumne. Aquest acaba arribant al nou centre amb uns temors ja dins, que acostumen a no deixa avançar a l'infant, convertint-se en una pedra al mig del camí que no deixa veure més enllà. Segons Ruiz, Castro i León (2010) alguns d'aquests temors que experimenta fan referència a:

1. No poder enfrontar-se adequadament a la situació de passar de ser els grans a ser els petits en un nou centre.
2. Sentir-se perduts.
3. Augment de mestres, provocant inseguretat i una relació poc afectiva.
4. Amb l'augment de les hores, els infants s'acaben ofegant amb l'augment de l'exigència.
5. Les famílies ja no poden ajudar tant als infants, a causa del canvi de nivell.

6. L'augment del nombre d'alumnes en les aules, provoca que l'infant no acabi de saber amb qui relacionar-se.
7. Més assignatures que a l'escola, provoquen que l'infant no sàpiga com organitzar el seu horari escolar.
8. L'augment de la feina, provoca estrès en l'infant i acaba provocant en moltes ocasions el rebuig a les tasques.
9. El canvi de centre pot arribar a provocar inestabilitat i inseguretat en l'infant.
10. Relacionar-se amb noves persones i un entorn, que comporta compartir espai amb persones més gran, pot crear por i inseguretat en l'infant.

De la mateixa manera segons Psaltis (2002) aquestes conseqüències derivades de la transició, acostumen a augmentar quan l'estudiant avança durant el primer any de la secundària, ja que augmenten els seus nivells de preocupació i disminueixen els de satisfacció. Així doncs, les conseqüències d'aquesta transició es comencen a fer més visibles durant en segon curs de la secundària.

A continuació, aniré desenvolupant cadascuna de les conseqüències, que estan més presents en el canvi d'etapa dels infants. En primer lloc, la primera manifestació de la transició és el canvi de centre que ha de realitzar l'infant per seguir amb la seva educació (en alguns casos es produeix en el mateix centre). El canvi de centre comporta un canvi de currículum, i això un trencament metodològic. Normalment les famílies quan escullen un centre escolar, acostumen a portar als seus fills al centre més proper. Però, hi ha un canvi a l'hora d'escollir un centre de Secundària, ja que no hi ha el mateix nombre d'instituts que d'escoles. En moltes ocasions, aquest fet pot provocar que l'infant s'hagi de desplaçar a algun lloc més llunyà.

Fent referència a l'anterior idea "No existe relación alguna entre la inversión de tiempo en el desplazamiento desde el hogar familiar hasta el centro y el rendimiento académico alcanzado tras la transición. En cambio solo afecta a hábitos de vida porque la mayor distancia a cubrir se une al cambio del horario escolar que obliga a los estudiantes a levantarse más temprano" escriu Sacristán (2009, p. 76).

Aquesta entrada a un nou centre escolar implica connectar amb un ambient distint i desconegut. Una altra de les conseqüències d'aquesta transició, és la mateixa percepció de validesa de l'infant. Aquest concepte d'autoimatge adquireix especial significat en l'etapa de consolidació de la identitat de l'adolescent. "Con el paso a secundaria se ha accedido a un nivel con más exigencias, se ha transitado desde un centro en el que se pertenecía al subgrupo de los mayores, quizá los más responsables, los más conocidos, los que más capacidades tenían, a otro medio donde se es, al principio, desconocido y en el que se forma parte del grupo de los menores" esmenta Sacristán (2009, p. 83). En aquest nou centre els alumnes són avaluats amb més severitat i llunyania.

Pel que fa, a les relacions socials existeix un gran canvi amb les relacions establertes a l'escola. Existeixen canvis positius i enriquidors, i canvis que es converteixen en experiències traumàtiques. L'etapa de l'adolescència és una etapa *per se* de transició entre un món que desapareix i un altre que no acaba d'arribar. Així doncs, aquestes relacions socials que s'estableixen tenen un valor transcendental, ja que són un suport en aquesta etapa educativa caracteritzada per les inseguretats.

El canvi de clima és també un altre dels factors conseqüents en aquest traspàs. Molts d'aquests canvis en el clima vénen acompanyats dels canvis en la metodologia pedagògica, per culpa de la pràctica d'activitats acadèmiques diferents. Aquest nou clima fa que els alumnes passin a ser més reconeguts en funció de les seves destreses acadèmiques, on tenen menys oportunitat per participar, establint relacions més distants amb el professorat.

El clima establert als centres de secundària és ben diferent del clima de les escoles, on el professorat és més proper als infants i estableix uns vincles amb aquests. Aquest clima també es veu reflectit en la disciplina que s'estableix als instituts, Sacristán (2009) explicita que en l'entrada a un nou clima, els estudiants hauran d'entendre quin és el seu lloc i el paper que tenen en la nova situació; els mestres desenvolupen les seves oportunes estratègies formals i informals per fer-los entendre. D'aquesta manera marquen els límits en el treball, en l'espai de l'aula i del centre.

Per una altra banda, la relació tutorial també pateix un gran canvi amb la transició. Amb el canvi d'etapa, els infants de tenir dos o tres mestres que entraven a l'aula a la primària, passen a tenir una gran quantitat de mestres que desconeixen i que no acostumen a establir cap vincle amb els infants. A més a més, tot i que, a la secundària els infants també tenen un tutor, en moltes ocasions aquest tutor té un difícil accés o només el tenen una hora a la setmana. La comunicació amb aquest tutor se centra més a comentar de manera general el transcurs del curs en sessions col·lectives i en les dificultats que tenen els estudiants amb els seus mestres.

Per últim, totes aquestes conseqüències derivades de la transició entre l'ensenyament secundari i l'ensenyament primari, acaben afectant el rendiment escolar i en com l'infant afronta l'aprenentatge. Una baixada en el rendiment acadèmic assenyalada com una condició significativa de la transició. A continuació, el penúltim punt del marc teòric intenta allunyar-se de les paraules *dificultat* i *conseqüències*, per tal de presentar una sèrie de mesures que poden prevenir que les dues anteriors paraules no es presentin durant el canvi d'etapa de l'infant.

3.2.3. Mesures per afavorir el pas entre l'Educació Primària i l'Educació Secundària.

En aquest penúltim punt del marc teòric, es presenten una sèrie de mesures pensades per facilitar a l'infant en el traspàs d'etapa. Tenen com a objectiu demostrar que aquestes dificultats i les posteriors conseqüències esdevenen per una manca de treball i coordinació durant el canvi d'etapa.

Per tal d'aconseguir que, el pas entre l'Educació Primària i l'Educació Secundària sigui el més favorable pels infants, Ruiz (2006) elabora un llistat d'algunes de les mesures que es poden realitzar.

Aquestes mesures són les següents:

- La coordinació entre els centres s'ha de convertir en un objecte fonamental en el canvi d'etapa.
- És necessària la implicació dels equips directius dels centres de primària i secundària, per afavorir les coordinacions entre mestres, proporcionar espais i temps per prendre les mesures d'organització necessàries.
- Elaboració d'un Pla d'Acollida, dintre del Pla d'Acció Tutorial del mateix institut.
- Establir una continuïtat curricular, horitzontal i transversal entre mestres i assignatures, per un altre costat ha de ser diacrònica, perseguint la continuïtat entre els objectius, continguts i exigències.
- Arribar a un acord de mínims curriculars, determinants els continguts fonamentals que s'han de transmetre.
- Coordinació entre els mestres de l'escola i els mestres de l'institut, mitjançant reunions per intercanviar informació.

- Intercanvi d'informes dels alumnes amb anterioritat al començament del curs escolar. És útil la creació d'un document de traspàs d'informació sobre els alumnes de l'escola a l'institut.
- Proporcionar informació de les famílies i dels alumnes.
- Afavorir l'ús de les instal·lacions comunes, de manera que els infants de primària i les famílies hagin tingut l'oportunitat de tenir un contacte previ amb els espais i recursos de l'institut.
- Fer un acompanyament de l'alumne abans, durant i després del canvi d'etapa.

A continuació, en l'últim punt del marc teòric es fa referència al projecte organitzatiu i pedagògic d'una C.A, per tal de conèixer quin és el funcionament de l'escola.

3.3. Projecte organitzatiu i pedagògic de la C.A.

En aquest punt es parla del projecte organitzatiu i pedagògic de la C.A. El procés de transformació de l'escola en Comunitat d'Aprenentatge es va iniciar el setembre del 2007. Durant aquest procés de canvi van rebre l'assessorament del Centre Especial de Recerca en Teories i Pràctiques Superadores de Desigualtats (CREA) de la Universitat de Barcelona per tal de posar en marxa el desenvolupament del projecte. Van rebre el suport d'una formadora i una assessora dels equips d'assessors i assessores de llengua i cohesió social (LIC) tenen per objectiu donar suport al professorat a adaptar-se a la nova realitat i facilitar-li recursos perquè pugui atendre l'alumnat de manera integradora, inclusiva i personalitzada d'acord amb les seves necessitats emocionals, lingüístiques, socials i culturals, per tal de fer aquest acompanyament. L'escola abans d'iniciar aquest canvi es va marcar una sèrie de principis bàsics, indispensables per funcionar de manera correcta.

En referència aquest projecte de canvi que va viure l'escola, Valls (2000, p. 8) indica que "una comunitat d'aprenentatge és un projecte de transformació social i cultural d'un centre i del seu entorn per aconseguir una societat de la informació per a totes les persones, basades en l'aprenentatge dialògic, mitjançant una educació participativa de la comunitat, que es concreta en tots els seus espais, inclosa l'aula".

Pel que fa a la comunicació i a les relacions a les C.A, aquestes són un model d'escola inclusiva, vinculada amb el barri i un espai on les famílies participen en l'educació dels infants. Des de la mateixa perspectiva, Flecha (1997, p. 59) expressa que "un dels elements fonamentals dins les Comunitats d'aprenentatge és la participació de tota la comunitat educativa: familiars, professorat, voluntaris, etc. Les persones treballen en pla d'igualtat amb un objectiu compartit: l'aprenentatge dels nens i nenes per no estar socialment exclosos a la societat de la informació".

L'escola en aquest projecte de transformació va marcar una sèrie de principis, extrets del Projecte educatiu de centre (PEC, 2009, p. 15):

- Tots els nens i nenes tenen capacitat per aprendre.
- La necessitat d'augmentar totes les interaccions que potencien l'aprenentatge i d'utilitzar tots els mitjans i recursos per aconseguir el màxim nivell d'aprenentatge.
- La col·laboració es fa des d'un diàleg igualitari.
- La diversitat cultural, de capacitats... és enriquidora i produeix més aprenentatge si s'aprofita al màxim.
- La solidaritat és criteri de funcionament del centre, de l'aula i de tota la comunitat educativa.

A més a més, de dos objectius principals que englobessin tot el projecte de centre PEC (2009, p. 15):

- Aconseguir el nivell màxim d'aprenentatges per tal d'incrementar resultats

- Millorar la convivència.

L'escola per aconseguir aquests objectius establerts citats anteriorment, necessita la col·laboració de tota la comunitat (famílies, mestres, voluntaris i els mateixos alumnes). De manera conjunta organitzen i gestionen la comunitat en diferents comissions. Les comissions que es van establir a l'escola són les següents:

- La comissió gestora: Encarregada de coordinar les diferents comissions. Es reuneix un cop al trimestre per realitzar les diverses coordinacions.
- La comissió de dins de l'aula: És l'encarregada de col·laborar per poder treballar en petits grups i atendre les necessitats de cada alumne/a.
- La comissió més enllà de l'aula: Organitzen les activitats fora de l'horari escolar, obertes a totes les famílies.
- La comissió de l'hort: Organitzen i programen les diferents activitats per a treballar l'hort de l'escola. També són els encarregats de vetllar pel seu bon manteniment.
- La comissió de decoració i festes: Organitzen les diferents festes que se celebren a l'escola i decorar-la segons l'època de l'any.
- La comissió d'equipaments i comunicació: Encarregats de projectar la imatge de l'escola i aconseguir rebre tot el suport de l'Ajuntament i del Dep. d'Educació quant a equipaments i recursos. També fan el manteniment de la Web de l'escola.
- La comissió de biblioteca: Organitzen la biblioteca de l'escola i proposen activitats a les famílies.
- La comissió de menjadors: Encarregats de col·laborar pel bon funcionament del menjador, organitzant voluntariat, fent reunions de seguiment.

A continuació, s'endinsarà en com s'ha realitzat el TFG i quina ha estat la metodologia emprada durant el procés de realització del treball.

4. Apartat metodològic.

En aquest apartat, es descriu de manera exhaustiva, quina ha estat la metodologia emprada per a respondre la pregunta de recerca. S'ha dividit aquest apartat en diverses parts per tal d'estructurar de manera ordenada i clara quin ha estat el procés d'elaboració del TFG. Aquestes parts són les següents: pregunta i objectius de la recerca (4.1), perspectiva metodològica (4.2) i aspectes ètics (4.3).

4.1. Pregunta i objectius de la recerca.

En aquest punt s'esmenten quins han estat els objectius a l'hora de realitzar la recerca. A més a més, s'explicà com està organitzada la recerca per tal de poder fer una cerca d'allò més acurada i rigorosa. La pregunta de recerca d'aquest TFG és: "Com viuen la transició d'etapa entre els dos centres cinc infants?". A partir d'aquesta pregunta es van començar a marcar els següents objectius:

1. Descriure i analitzar com es treballa la transició educativa entre els dos centres.
2. Explorar a través de les veus dels infants com s'esdevé aquesta transició educativa, contrastant-la amb les persones encarregades de què aquest canvi d'etapa s'esdevingui de manera correcta i satisfactòria.
3. Perfilar les pràctiques educatives que duen a terme tots dos centres per facilitar el traspàs dels infants.
4. Identificar i aprofundir els elements que faciliten la incorporació dels infants al nou centre.

La recerca es divideix en dues parts, en la primera part es realitza una descripció i recerca del funcionament i la metodologia emprada a l'Escola i a l'Institut. Per realitzar aquesta tasca s'ha fet un buidatge de tots els documents de centre que he tingut l'oportunitat de fer-ne la lectura.

En la segona part es realitza una anàlisi de la transició entre els dos centres, aprofitant l'estada a l'Escola durant les nou setmanes de pràctiques. Aquesta anàlisi es realitza mitjançant un diari de camp (8.2), on diàriament s'ha anotat cadascuna de les pràctiques educatives que observades o que també s'ha tingut l'enorme oportunitat de participar. Així doncs, a partir d'aquestes observacions i anàlisi posterior del funcionament dels centres i dels aspectes més metodològics s'ha pogut contrastar tota aquesta informació amb la meua pròpia observació i experiència més personal.

A continuació, s'explica quina ha estat la meua perspectiva metodològica durant el procés de confecció del TFG. Amb l'objectiu d'estructurar i ordenar quins han estat els passos seguits i quines eines o tècniques han estat utilitzades.

4.2. Perspectiva metodològica.

En aquest punt s'esmenta quina ha estat la metodologia utilitzada al TFG. En primer lloc, en quin paradigma ha estat centrada la investigació educativa, seguidament el mètode emprat amb l'objectiu d'estudiar un únic cas i per últim les tècniques d'investigació que s'han fet servir per dur a terme el TFG, realitzant una triangulació metodològica que permet una millora de la comprensió d'un fenomen concret.

La investigació educativa està realitzada des d'un paradigma interpretatiu. Aquesta centra el seu interès en l'estudi del significat de les accions humanes i de la vida social, donant més èmfasi en la descripció i comprensió. La finalitat de la investigació és comprendre i interpretar la realitat. Aquesta realitat s'analitza d'una manera dinàmica i holística. Es realitza una Investigació descriptiva, en aquesta s'analitza un únic cas. L'objectiu és estudiar a fons un únic cas amb profunditat, a partir d'una orientació interpretativa i comprensiva.

La finalitat de l'estudi de cas és conèixer el procés de transició de l'ensenyament primari a l'ensenyament secundari, mitjançant l'experiència viscuda per cinc infants, que van realitzar aquest traspàs d'un centre amb un projecte de Comunitat d'Aprenentatge a un Institut Públic. Per tant, observar com es realitza aquest canvi d'etapa quan intervenen en factors de canvi metodològics entre els dos centres, a més a més d'altres factors.

L'anàlisi sempre implica la triangulació metodològica, aquesta serveix per millorar la comprensió d'un fenomen concret a partir de dades diverses obtingudes mitjançant diferents procediments. D'aquesta manera s'eviten els riscos i les deficiències que comporta fer servir un sol mètode de recollida de dades. Per això, aquesta tècnica permet la pluralitat d'enfocaments i d'instruments d'investigació a l'hora de contrastar la informació. Aquest treball s'ha realitzat durant el període intensiu de pràctiques del gener de 2016 al març de 2016. La informació d'aquest estudi s'ha recollit mitjançant quatre instruments i tècniques diferents. Aquests són: l'anàlisi documental, el diari de camp, observacions, els grups de discussions i les entrevistes.

Seguidament, s'expliquen cadascun dels anomenats:

- a) Anàlisi documental: Consisteix a seleccionar les idees informativament rellevants d'un document a fi d'expressar el seu contingut sense ambigüitats per recuperar la informació en ell continguda. Els documents analitzats han estat els següents: Projecte Educatiu de Centre (PEC), Organització Comunitat d'Aprenentatge, Pla d'Acollida (PA), Pla Anual de Centre (PAC), Competència Social, Pla d'Acollida de nous alumnes, Resolució de Conflictes, Formació de familiars, Carta de Compromís i activitats dels alumnes. Tota la documentació del centre i el treball dels infants ha estat consultada a la mateixa escola. En el cas de l'institut en cap moment es va poder tenir a les mans aquests documents.

- b) Diari de camp: És un instrument ideal per realitzar qualsevol anotació durant el procés d'observació. A més a més, és un document personal que permet anotar qualsevol impressió, reacció o problema. El diari de camp l'he utilitzat durant l'estada de pràctiques a l'escola. En aquest cas, del 18 de gener al 18 de març del 2016 (veure Annex 8.2).
- c) Observacions: L'observació entesa com a tècnica de recollida de dades consisteix a observar una situació determinada per tal d'obtenir unes dades que responguin a la pregunta d'investigació formulada anteriorment. Tanmateix, és un instrument extraordinàriament vàlid per al professional de l'ensenyament, tant en l'activitat avaluadora continuada com en la investigació.

Tradicionalment s'ha considerat com un procés que té com a objectiu l'anàlisi del comportament d'un o més individus. Ofereix doncs una àmplia perspectiva d'anàlisi dels comportaments que es detecten en el marc escolar. L'observació es fa durant tot el transcurs de les pràctiques a les diverses pràctiques educatives que realitza a l'escola que caracteritzen la comunitat d'aprenentatge. Aquestes pràctiques educatives són les següents: grups interactius, el protagonista de la setmana i les tertúlies literàries. Aquestes observacions es veuen reflectides i anotades al diari de camp realitzat a l'escola durant el transcurs de les nou setmanes de pràctiques.

- d) Grups de discussió: Un grup de discussió és una reunió de persones disposades a interactuar mitjançant discursos propis en què externalitzen actituds, motivacions, percepcions, opinions, valors i conductes. Hi ha diferents tipus de grups de discussió, jo m'he centrat en els grups focalitzats. En aquests grups és imprescindible que hi hagi una interacció dialògica entre els participants, és a dir, que iniciïn un diàleg o una discussió sobre uns temes que el moderador va definint.

El grup de discussió realitzat està format per 5 infants que estan cursant actualment el segon trimestre de segon d'ESO a l'Institut. El grup està format per tres noies i dos nois (veure Annex 8.7).

- e) Entrevistes: Segons Mayer i Oullet, "l'entrevista és una tècnica on s'efectua un acte de comunicació a través de la qual una part obté informació de l'altre. Es tracta d'una situació cara a cara, on es crea una conversació íntima d'intercanvi recíproc" (1991, p. 308). En aquesta interrelació es construeix la realitat d'un grup i els entrevistats són font d'informació general, on parlen en nom de diverses persones proporcionant dades sobre els processos socials i les convencions culturals. Basant-me en la classificació que realitza Grawitz (1984), les entrevistes realitzades són d'una entrevista de preguntes obertes, ja que es tracta d'una entrevista amb preguntes precises redactades prèviament que segueixen un ordre. L'entrevistat ha pogut respondre lliurement però sense allunyar-se de la pregunta (veure a l'annex...). En aquest estudi s'han realitzat quatre entrevistes: Tutora del grup de sisè de l'escola (veure Annex 8.4), Cap d'Estudis de l'Escola (veure Annex 8.3), tutor del grup de primer de l'ESO (veure Annex 8.6) i Coordinador/Cap d'Estudis de l'Institut (veure Annex 8.5).

Per finalitzar amb l'apartat de la metodologia, a continuació es presenta el cronograma del TFG:

Fases	Període	Descripció de les tasques
1	Setembre – Novembre de 2015.	Definició de la pregunta, context i estudi a realitzar. Estudi del marc teòric del canvi d'etapa.
2	Octubre – Desembre de 2015.	Confecció del marc teòric. Redacció de la metodologia del treball.
3	Gener – Febrer de 2016.	Realització de les tècniques d'investigació. Descripció del context dels dos centres. Realització diari de camp.
4	Març – Abril de 2016.	Anàlisi del grup de discussió i extracció de conclusions. Anàlisi del grup de discussió. Relació i comparació amb el marc teòric. Redacció de la memòria final del TFG.
5	Maig de 2016.	Redacció de la memòria final del TFG. Lliurament de l'informe escrit. Preparació defensa oral del TFG.
6	Juny de 2016.	Preparació defensa oral del TFG. Defensa oral TFG.

Seguidament, es fa referència als aspectes de confidencialitat del TFG. Per tal de poder explicar com s'ha realitzat l'enregistrament de les diferents tècniques d'investigació realitzades.

4.3. Aspectes ètics.

En primer lloc, totes les tècniques d'investigació realitzades s'han dut a terme de manera confidencial i demanant un permís previ abans de la realització. El diari de camp (veure Annex 8.2) es va dur a terme durant l'estada de pràctiques a l'escola i qualsevol nom d'infant o mestre apareix reflectit amb la seva lletra inicial, per tal de respectar la confidencialitat de l'infant o del mestre de l'escola. En relació a les entrevistes realitzades tampoc es revela en cap moment el nom de la persona entrevistada, ja que és suficient amb conèixer quin és el seu paper al centre, a més a més cal esmentar que a l'hora de fer l'enregistrament de l'entrevista es va demanar un permís previ.

En el cas del grup de discussió (veure Annex 8.7), prèviament de la seva realització es va informar els infants de què es necessitaria fer una gravació de la veu per tal de poder després fer una transcripció molt més exhaustiva. Així doncs, es va demanar prèviament als infants si hi hauria algun problema en què graves el grup de discussió, respectant en tot moment la confidencialitat de l'infant. És per això, que a l'hora de transcriure la gravació s'indica l'infant que parla amb la següent cita: Infant 1, depenent de l'infant que parla.

Finalment, es va decidir no posar el nom dels dos centres que apareixen al TFG i on es realitza l'estudi de cas, ja que es prefereix que els noms dels centres quedin al marge i respectar el seu anonimat. D'aquesta manera a l'hora de fer l'anàlisi es pot ser més crítica i respectar la confidencialitat dels centres. A més a més, la finalitat del TFG és analitzar mitjançant diverses tècniques d'investigació el treball que es realitza en la transició de la primària a la secundària, d'una C.A a un Institut, així que no cal ni és essencial el nom dels centres.

Al següent apartat, s'explicà com s'ha realitzat l'anàlisi dels casos del TFG. Per fer aquesta anàlisi abans s'han realitzat dues descripcions del context de dos centres.

5. Anàlisi del treball de camp

Com s'exposa anteriorment, en l'apartat d'introducció del treball, aquests alumnes van cursar la primària en un centre educatiu que té com a referent un model pedagògic diferent i alternatiu, com és el de la Comunitat d'Aprenentatge, i a l'hora de canviar d'etapa han de canviar de centre educatiu. En aquest cas el canvi de centre és degut al fet que el mateix centre finalitza amb l'Educació Primària i els infants es veuen obligats a realitzar un canvi de centre. En aquest apartat s'ha realitzat una descripció de la contextualització dels dos centres. Seguidament, d'aquestes dues descripcions s'ha realitzat una anàlisi de la transició de la primària a la secundària que hi ha entre aquests. Aquesta anàlisi com s'esmenta a l'apartat metodològic s'ha realitzat mitjançant els grups de discussió amb els cinc infants, les entrevistes als mestres i d'altres especialistes del centre, les observacions de les pràctiques educatives i el diari de camp realitzat durant l'estada de pràctiques.

Al següent apartat, s'explica quin és el context de l'escola. Aquesta descripció permet conèixer quin és el funcionament i organització de l'escola i quins són els trets més característics.

5.1. Descripció del context de l'escola.

L'escola està situada a un poble de la comarca del Vallès Oriental. Aquesta comarca té aproximadament uns 400.375 habitants i la seva capital és Granollers. La comarca limita amb la comarca d'Osona, el Moianès, la Selva, el Maresme, el Vallès Occidental i el Barcelonès. Al poble on està situada l'escola, és un poble situat a la vora del riu Tenes i que ha crescut en últims anys, provocant la creació d'aquesta escola, fa exactament deu anys.

En aquesta escola hi ha, aproximadament, uns 280 alumnes matriculats aquest curs. Depèn de la quantitat d'infants, aquests s'organitzen en un o dos grups classe, així doncs, tota l'Educació Infantil és d'una sola línia, des de primer fins a cinquè d'Educació Primària són dues línies i sisè és una sola línia. A continuació, s'expliquen els tres d'identitats que identifiquen l'escola. En primer lloc, és una comunitat d'aprenentatge, on tots els integrants: família, mestres, alumnes... Aquests participen en la millora dels aprenentatges mitjançant la participació voluntària en diferents tasques i activitats com grups interactius, tallers o comissions. Segons Eiboj (2002), les C.A volen ser una escola més al seu entorn. Volen un aprenentatge amb participació de tota la comunitat educativa. Totes aquestes persones treballen amb un objectiu compartit: l'aprenentatge dels infants.

L'escola defineix aquest model com la transformació d'un centre ordinari en un lloc en el qual tothom pot aprendre i ensenyar. Això vol dir que és un lloc de trobada on els nens i les nenes aprenen més i millor però també n'aprenen els mestres i les famílies. A més a més, es defineix com una escola que fomenta els aspectes expressius, creatius i artístics, donant les tècniques instrumentals necessàries. Així doncs, uns dels trets d'identitat que més els identifiquen són l'establiment de mecanismes de comunicació entre l'equip de mestres i les famílies entenent l'educació com un treball conjunt entre escola i família. Per tal d'assolir els objectius de la C.A, realitzen una sèrie de pràctiques educatives. Les pràctiques educatives que milloren l'aprenentatge i la convivència són (PEC, 2009, p. 16):

➤ Grups interactius.

Els grups interactius són una organització diferent per treballar dins de l'aula. Es formen petits grups heterogenis on es treballen activitats curtes sobre un tema en comú (matemàtiques, llengua...). Cada grup de nens/es està amb una persona adulta (familiar, voluntari o un mestre de l'escola) qui s'encarrega de realitzar la mateixa activitat a tots els grups.

El tutor/a és l'encarregada de programar les activitats i preparar el material, de cara a què els voluntaris o mestres que entrin a l'aula per fer grup interactius tinguin clar l'activitat a realitzar. Dins l'horari lectiu cada grup té com a mínim 1 sessió setmanal de grups interactius.

➤ Reforç dins de l'aula.

És un reforç que realitzen els mestres entrant a les diferents aules a reforçar col·laboren i participen en les diferents activitats. Permeten treballar en grups més reduïts i poder atendre millor les necessitats dels alumnes.

Aquests reforços s'organitzen depenent de les necessitats i característiques dels diferents grups-classe. Intenten prioritzar el grup dels més petits i en els que hi ha nens/es amb Necessitats Educatives Especial (NEE). Aquest reforç sempre es fa a dins de l'aula i si es fa un treball en petit grup, aquest és sempre heterogeni. A Educació infantil i cicle inicial compten amb un reforç de lectura i escriptura.

➤ Educació Especial.

L'especialista d'Educació Especial (EE) sempre està dins de l'aula del grup-classe del nen/a de NEE. Treballa en col·laboració amb l'equip de tutors/es i es consensua que és el que i com cal treballar. Es fan coordinacions mensuals.

➤ Reforç escolar personalitzat.

A partir de P4 i fins a 6è tots els grups tenen unes hores de reforç Suport Escolar Personalitzat (SEP) dins de l'horari lectiu. Aquest reforç es porta a terme amb tot el grup amb més d'un mestre a l'aula. En aquest reforç es prioritzen els nens/es que presenten endarreriment en: adquisició del procés de lectura i escriptura, assoliment d'habilitats matemàtiques i l'adquisició d'hàbits de treball.

➤ Tallers.

En aquesta pràctica educativa els infants s'agrupen per cicles per tal de treballar diferents tècniques plàstiques i artístiques.

Les mestres preparen les programacions dels diferents tallers i les tasques que han de realitzar les persones voluntàries. En aquests tallers també participen els voluntaris.

➤ Tertúlia literària.

L'objectiu principal d'aquesta pràctica educativa és fomentar el gust i l'interès per la lectura i potenciar l'hàbit de llegir. Els infants de tota l'escola es reuneixen un cop a la setmana a la biblioteca on realitzen les diferents tertúlies. La metodologia es basa en les interaccions i el diàleg.

➤ Treball per projectes.

Els infants durant l'any escola treballen tres projectes diferents. Aquests projectes són: el nom de la classe; el personatge il·lustre i una etapa de la història. A més a més, d'aquestes pràctiques educatives esmentades que caracteritzen aquesta comunitat d'aprenentatge. L'escola també empen altres pràctiques educatives per tal de fomentar la cohesió social: festes, sortides, colònies i les activitats puntuals. És una escola que està totalment vinculada al poble i que té relació amb moltes de les entitats d'aquest. Destaca la relació de municipi i família, la relació amb la biblioteca i el treball en les transicions.

Per acabar, aquesta descripció de l'escola, fer referència quin és el tractament de l'atenció a la diversitat per part de l'escola, ja que tinc un contacte directe a causa de la Menció d'Educació Inclusiva. L'escola al curs 2009/10 va elaborar el Pla d'Atenció a la diversitat amb la col·laboració de l'especialista d'Educació Especial (EE) i de l'Equip d'Assessorament i orientació Psicopedagògica (EAP). En aquest Pla van recollir els principis i les actuacions que portaran a terme per atendre les necessitats educatives de l'escola. A partir del curs 12-13 van començar a fer, a part de les reunions trimestrals amb la Comissió d'atenció a la diversitat, el "Parlem de nens". Un espai que permet parla d'aquells nens/es que més preocupen. Espai on s'exposen quines són les situacions que es donen que es consideren més problemàtiques i entre tots aporten estratègies a implementar per tal de millorar.

A continuació, es descriu el context de l'Institut Públic del poble, al qual és realitzen les entrevistes a dos professionals del centre i l'anàlisi posterior de la transició entre dos centres.

5.2. Descripció del context de l'Institut

En aquest punt és descriu quin és el context de l'Institut situat a la mateixa comarca que l'escola. Aquest institut se situa al mateix poble que l'escola i és on els 5 estudiants van escollir seguir la seva educació. És per això, que l'anàlisi de la transició de la primària a la secundària es realitza entre aquests dos centres.

Els infants de l'Escola quan acaben l'Educació Primària tenen diverses opcions on estudiar l'Educació Secundària Obligatòria (ESO). Al poble existeixen dos instituts públics, un centre privat que realitza l'ESO i l'Educació Post-Obligatòria i un centre concertat on es fa l'ESO. Així doncs, l'infant que acaba la primària té la possibilitat d'escollir entre quatre opcions de tipus de centres. Tal com s'esmenta anteriorment jo m'he centrat en el Centre que porta més anys al poble, concretament vint-i-cinc anys on es realitzen tots els estudis posteriors a la primària.

Aquest institut és un centre públic que fonamenta els seus valors en la qualitat de l'ensenyament, l'equitat, el treball en equip, la tolerància i la pau. En aquest centre es poden cursar els següents estudis:

- Educació Secundària Obligatòria.
- Batxillerat. Es poden cursar les següents modalitats: Humanitats i Ciències Socials i Ciències i tecnologia.
- Cicles Formatius de Grau Mitjà. Es cursen el grau de Gestió Administrativa i el grau d'Instal·lacions elèctriques i automàtiques.
- Cicles Formatius de Grau Superior. Es cursa el grau d'Administració i finances.
- Curs de preparació per a les proves d'Accés a Grau Superior.

Pel que fa, als aspectes a destacar del centre de manera general podem trobar els següents: El centre rep un Assessorament Psicopedagògic amb especialistes propis del centre i assessorament extern EAP, que estan a la disposició de tots els alumnes en qualsevol moment que requereixen la seva necessitat. Tenen una Unitat de Suport a l'Educació Especial (USEE) amb una psicopedagoga i educadora a 1r, 2n, 3r i 4t d'ESO. Depèn de l'infant que aquest passi més hores dintre o fora de l'aula. A més a més, també fan grups flexibles algunes de les assignatures, com són a l'Àrea de Llengües, a l'Àrea de Matemàtiques o a Llengua Anglesa, només a l'ESO es realitzen aquesta flexibilitat en els grups. Aquests desdoblaments es realitzen per poder treballar de manera més reduïda amb els infants que mostren més dificultats en l'ensenyament i l'aprenentatge d'aquestes concretes àrees.

És una escola que promou i potencia el treball dels alumnes amb més dedicació a l'estudi. És per això, que una de les festes de més importància al centre és l'anomenada festa de l'excel·lència. Aquesta festa està dedicada exclusivament als alumnes que més han destacat en les seves notes durant tot el curs, i són premiats amb un reconeixement pel seu esforç i la contínua millora. A més a més, el centre potencia les llengües estrangeres durant tota l'escolarització dels infants. Durant l'ESO els infants tenen l'oportunitat d'aprendre una segona llengua estrangera, com és el Francès. És per això que durant els cursos de 2n i 3r es realitza un viatge a França, per tal que els infants puguin posar en pràctica tot el treballat i tenir un contacte més proper amb la llengua. Com he esmentat anteriorment, al centre també dona molta importància a la llengua anglesa, per això durant el curs escola de 4t d'ESO els infants tenen l'oportunitat de realitzar una estada lingüista a la ciutat de Brighton, per tal de treballar i aprendre de manera intensiva l'anglès.

Aquestes sortides es realitzen durant a partir de segon d'ESO, és per això que a 1r d'ESO es realitzen unes colònies al principi del curs dels infants, que permeten als infants poder-se conèixer i relacions en un ambient diferent permeten que s'estableixin vincles, ja que inicialment són tots desconeguts.

Per acabar, és un centre on es treballen i es viuen molt les festivitats. A les celebracions de Carnestoltes i Sant Jordi s'impliquen tots els mestres i els alumnes, intentant realitzar activitats transversals on es treballin diferents activitats en les Àrees de llengua, matemàtiques, medi i educació Física. Durant aquestes festivitats tot el centre s'implica i permeten l'entrada de les famílies, perquè puguin veure el treball realitzat.

A continuació, es troba un dels punts més importants i amb més pes del TFG. En aquest punt es realitzà una anàlisi de la transició que existeix entre els dos centres, contrastant tota la informació de la descripció dels contextos amb la informació extreta mitjançant les diferents tècniques d'investigació realitzades.

5.3. Anàlisi de la transició entre els dos centres.

A continuació, es presenta l'anàlisi de la transició de la primària a la secundària entre l'escola i l'institut. Per tal de fer aquesta anàlisi, s'ha dividit en cinc apartats que fan referència als diferents temes escollits. En cadascun dels apartats es troba l'anàlisi referent a l'escola i l'anàlisi que fa referència a l'institut, ja que d'aquesta manera se separen les dades i s'entén molt millor el treball que realitzen els dos centres. Aquests apartats esmentats són els següents: el primer apartat fa referència a la comunicació i relacions entre la comunitat educativa; el segon, amb el treball de les pors i les inquietuds dels infants; el tercer, amb l'intercanvi d'informació entre els centres; el quart; contacte, rebuda i organització durant el procés de transició; i el cinquè i últim, amb els aspectes metodològics i pedagògics dels mateixos centres.

De cadascun d'aquests apartats s'exposen les dades recollides mitjançant els diferents instruments i tècniques (diari de camp, anàlisi documental, observacions, entrevistes i grups de discussió) realitzant una triangulació metodològica i retornant al marc teòric com a referència.

Comunicació i relacions entre la comunitat educativa

A l'escola la comunicació existeix i és un dels seus eixos. En primer lloc, concretament, en l'anàlisi documental, en el PEC (2009, p. 16) es veu reflectida la idea de Comunitat d'Aprenentatge:

"On tots els integrants: família, mestres, alumnes... participen en la millora dels aprenentatges mitjançant la participació voluntària en diferents tasques i activitats com grups interactius, tallers o comissions".

Al diari de camp queda recollit com la presència de les famílies a l'escola és bastant constant, no només a les festes de l'escola. L'entrevista amb la cap d'estudis explicita que el contacte amb les famílies no només es realitza a les entrevistes que es fan trimestrals, sinó que també es realitzen quan l'infant ho necessita. Durant l'estada de pràctiques va sorgir la demanda de realitzar una entrevista conjunta amb diversos membres de l'escola, com: la mestra tutora, la mestra d'EE, la psicopedagoga de l'EAP i la família de l'infant. Així doncs, establir entrevistes quan es necessiten sempre és possible, ja que l'escola sempre està disposada a parlar amb la família. També existeix una coordinació entre EAP, família i escola, que afavoreix al treball de les NEE dels infants dins de l'aula i també d'aquests infants que necessitin algun tipus d'ajuda. És per això que al PEC (2009, p. 18), contrasten aquesta idea:

"L'escola és un lloc de trobada on els nens i les nenes aprenen més i millor però també n'aprenen els mestres i les famílies".

La relació entre família i escola vista pels infants era una relació fluida, un dels infants esmenta "a l'escola tenien els números de telèfon dels pares, per qualsevol cosa" (GD, infant 3). L'escola per potenciar aquesta relació forma part de la Xarxa d'Escola i Família (XEF), la cap d'estudis comenta que "participen en la XEF, una xarxa on parlen de diferents aspectes relacionats amb l'educació i com atendre'ls en les diferents etapes de la infància/adolescència" (Entrevista cap d'estudis de l'escola).

Aquesta xarxa està oberta a totes les famílies organitzant diverses trobades amb altres escoles, famílies i equip de mestres. A més a més, durant l'estada al centre vaig poder observar com cadascun dels mestres té el telèfon de tots els pares dels infants i van crear a l'inici del curs un grup de WhatsApp, per tal de poder comunicar-se d'una manera més propera amb les famílies. Així doncs, l'escola estableix uns mecanismes de comunicació entre l'equip de mestres i les famílies durant el transcurs del curs. Les famílies participen en moltes de les activitats de l'escola, al diari de camp, queda recollit com les famílies dels infants passen a ser voluntaris de l'escola. Aquests voluntaris familiars o ex-alumnes participen en algunes de les pràctiques educatives del centre, com els grups interactius de matemàtiques o català. Durant aquestes activitats el mestre tutor de l'aula només organitza i observa, ja que el voluntari passa a ser un mestre i realitza l'activitat que el mestre tutor explica una setmana abans de realitzar-la. Un dels infants parla de la seva tasca com a voluntari "Ens agrada, ja que estàs a la teva antiga escola i recordes quan vas estar aquí" (GD, infant 1).

També de manera conjunta organitzen i gestionen la comunitat en diferents comissions. Les famílies també formen part d'aquestes diferents comissions igual que tot el claustre de mestres. Al diari de camp recullo la meua experiència a una de les comissions, concretament, la comissió "més enllà de l'aula". Aquesta comissió es coordinava també amb la comissió de festes on les famílies tenen un paper molt important, ja que moltes de les activitats i festes són organitzades per les famílies dels infants.

Durant la transició d'etapa els infants es van sentir perduts "Ho vam treballar amb el nostre tutor de sisè, el K. Ens vam preparar una mica la manera d'estudiar als últims mesos" (GD, infant 1). El contacte amb les famílies durant aquest canvi es va fer mitjançant entrevistes al llarg del curs de sisè. La cap d'estudis de l'escola explica "A les entrevistes que es realitzen amb les famílies al llarg del curs de 6è, aquestes pregunten sobre els instituts" (Entrevista cap d'estudis de l'escola).

Des de l'escola se'ls explica les característiques i metodologies dels centres de secundària i en alguns casos els "aconsellen" quin institut serà més beneficiós pel seu fill/a segons les característiques individuals de cada alumne. Així doncs, es realitzen entrevistes amb les famílies per tal d'aconsellar, però els infants segueixen sentint-se perduts tot i el contacte. En referència aquest aspecte, es pregunta a la cap d'estudis si realitzen alguna xerrada informativa oberta a totes les famílies. Aquesta podria establir la comunicació i els vincles entre les famílies per tal de treballar més exhaustivament aquest canvi d'etapa. El contacte amb les famílies mitjançant les entrevistes és correcte, però no hi ha cap intercanvi d'experiències amb ex-alumnes, que podria permetrà als infants conèixer amb què es trobaran a l'institut, la tutora de sisè diu "No, no hi ha cap intercanvi, tot i que estaria molt bé" (Entrevista tutora de sisè de l'escola).

El treball organitzatiu i de coordinació dels mestres es realitza constantment, al diari de camp queda recollit, per exemple, la coordinació dels paral·lels és excel·lent i van a la par intentant estar constantment coordinades. No només existeix coordinació amb el paral·lel, sinó que setmanalment es reuneixen els membres del cicle per tal de comentar i coordinar diversos aspectes. També al diari de camp recullo algunes de les activitats i coordinacions que realitzen els mestres. Una d'aquestes és el "parlem de nens". En aquest es reuneixen una mestra d'EE, un integrant de l'equip directiu, les tutores dels cursos de Cicle Inicial, en aquesta ocasió, i els especialistes. En aquesta sessió es pretén presentar i parlar d'algun infant que comenci a tenir problemes. També existeix un altre contacte entre els tutors i les mestres EE, aquest contacte s'acostuma a realitzar dos cops per trimestre, per tal de parlar dels infants amb NEE de l'aula. Així doncs, és un claustre bastant unit i que intenta realitzar moltes activitats de manera conjunta, com la realització de cursos d'educació emocional. Pel que fa, a la comunicació entre mestre i infant, un dels infants comenta "A l'escola estàvem acostumats a què eren molt pocs, llavors era molt més fàcil" (GD, infant 3).

Això vol dir que el contacte amb el mestre a l'escola, era un contacte proper i fluid. Un dels infants afirma "A l'escola no demanàvem tutories, directament parlaves" (GD, infant 1). Amb aquesta frase l'infant expressa que la comunicació amb el mestre es realitzava en qualsevol moment i que el mestre sempre estava disposat a escoltar. Aspectes que he pogut contrastar durant l'estada de pràctiques on tots els membres de la comunitat educativa sempre estaven a la disposició dels infants.

Pel que fa a la comunicació i relacions entre la comunitat educativa a l'institut apareixen moltes contradiccions entre la veu dels infants i les respostes dels mestres. Els infants expliquen que van ser la primera generació que passava a l'institut, així doncs, el canvi va ser molt més brusc. Aquest canvi de centre provoca que les relacions dels infants varien, la cap d'estudis comenta "Troben a persones molt conegudes i sovint amb familiar" (Entrevista cap d'estudis de l'escola), en canvi els infants comenten que l'entrada al nou centre comporta un canvi en les relacions socials, concretament, un infant esmenta "Van trobar que en arribar a l'institut venien molts infants d'altres escoles..." (GD, infant 4). Aquest trencament pels infants comporta moltes dificultats, ja que totes les relacions d'amistats establides a l'escola es perden. Aquest canvi concorda amb Ruiz, Castro i León (2010), ja que esmenta que aquest és un dels temors, el no poder enfrontar-se adequadament a la situació de passar de ser els grans a ser els petits en un nou centre.

Aquesta ruptura en les relacions de les amistats dels infants per la cap d'estudis és un aspecte positiu, ja que possibilita que els alumnes facin noves amistats i que es trenquin algunes dinàmiques de primària. Estic d'acord que aquest canvi possibilita noves amistats, però aquests infants de la C.A passen de portar vuit anys establint vincles a trobar-se a com diu un dels infants "a l'aula només coneixia a 2 infants" o "no vam fer cap dinàmica" (GD, infant 2).

A la web del centre parlen que a 1r d'ESO es realitzen unes colònies al principi del curs dels infants, que permeten als infants poder-se conèixer i relacions en un ambient diferent permeten que s'estableixin vincles, ja que inicialment són tots desconeguts, però els infants van comentar-me que no van realitzar colònies.

La tutora de l'aula explica que quan finalitza el curs els infants acaben madurant emocionalment i redefinint el cercle d'amistats. És cert que amb el pas dels dies els infants s'adapten però també pateixen unes dificultats que en moltes ocasions acaben marcant el desenvolupament de l'infant durant les seves posteriors etapes educatives. En relació a la comunicació entre l'alumne i la mestra, la web del centre explicita:

El centre rep un Assessorament Psicopedagògic amb especialistes propis del centre i assessorament extern (EAP), que estan a la disposició de tots els alumnes en qualsevol moment que requereixen de la seva necessitat.

També la cap d'estudis fa referència al que es parla a la pàgina web del centre, "Sí, tenen els tutors, els coordinadors, en molts casos les psicopedagogues del centre" (Entrevista cap d'estudis de l'institut). D'aquesta manera tant pàgina web com membres de la comunitat educativa del centre es posen d'acord. En canvi els infants contradueixen tots els arguments i expressen una falta de comunicació per part dels mestres, concretament, expressen aquest insuficient contacte verbal "La nostra tutoria és molt seria sembla una junta, apuntem els temes que hem de parlar, i creiem que no serveix per res, semblen més reclamacions i algun cop fem propostes de canvi" (GD, infant 4). Així doncs, un espai que els infants tenen per poder parlar amb el seu tutor sense haver d'anar darrere d'aquest es perd. Un altre infant també dona suport aquesta pèrdua d'hores "A la classe C tenim la tutoria els divendres, llavors com és divendres mai fem i quan fem és per informar de les excursions i poca cosa més. Jo volia presentar-me a un concurs de poesia i no ens va informar de res i al treball de síntesi igual, ja que anava molt perduda i no sabia ni que havia de fer, ja que era un treball en grup i els mestres em deixen que jo tires del carro, ja que ningú feia res" (GD, infant 5).

Aquesta comunicació a l'escola es tal com esmenta Fabián (2003), una relació amb els mestres molt més distant i una estructura del sistema educatiu molt més llunyana a l'infant. Un dels aspectes que més va impactar va ser com a l'hora de preguntar als infants si tenien algun referent al centre, cap d'aquest va dir algun membre de la comunitat educativa, alguns dels infants tenien com a referent algun familiar i d'altres expressaven "Dins de l'institut no tenim a ningú" (GD, infant 1). Això es contradiu amb el que expressen cap d'estudis i tutor, ja que comenten que els infants els tenen sempre a la seva disposició i són els seus referents. Els infants també fan referència a la comunicació dels mestres de la comunitat educativa, expressant algun problema que va sorgir durant el transcurs del curs "Els hi diem coses i no ens fan cas. Jo no he pogut fer un examen, perquè una mestra no l'hi ha donat a la tutora el justificant" (GD, infant 5). Un altre infant també comenta la poca coordinació entre els mestres del mateix curs "No hi ha cap coordinació entre els mestres del grup, ja que al A tot és obligatori, al B a vegades i al C no cal que ho facis" (GD, infant 1)

Per una altra banda, la relació de les famílies és molt diferent de la relació propera que hi ha amb l'escola. Segons la Cap d'estudis i tutora de l'institut "La relació és molt fluida. El tutor manté diverses entrevistes durant el curs i informa regularment als pares de les possibles incidències que es puguin produir" (Entrevista cap d'estudis i tutora de l'institut). En canvi aquest argument no és el mateix que expressen els infants, un dels infants comenta "Hem d'informar de tots als pares" (GD, infant 4) i un altre "No hi ha quasi cap contacte" (GD, infant 5). Així doncs, aquesta relació fluida i propera amb les famílies no és ben certa, és cert, que un altre infant esmenta que a primer la relació sí que era propera.

Per últim, durant el procés de transició sí que existeixen aquestes trobades i contactes amb les famílies. En l'entrevista la cap d'estudis explica "Sí, realitzem portes obertes al març per donar a conèixer a les famílies les característiques del nostre centre. Al juliol tornem a fer una altra reunió amb els pares i els alumnes que ja han estat admesos. A l'octubre fem una reunió amb les famílies" (Entrevista cap d'estudis de l'institut).

Les entrevistes durant la transició sí que es realitzen, però un cop els infants comencen el curs al centre, el contacte amb les famílies és molt més distant i eventual.

El treball de les pors i les inquietuds.

Durant l'estada de pràctiques a l'escola vaig tenir l'oportunitat d'observar com treballaven les pors dels infants de cicle inicial mitjançant activitats d'educació emocional, reflectides al diari de camp. L'anàlisi documental del PEC descriu que l'escola es defineix com una escola que fonamenta els aspectes expressius, creatius i artístics dels infants. En aquest mateix projecte s'esmenta un treball de transicions, però no apareix en cap moment com es realitza aquest treball o quin tipus d'activitats es realitzen. L'entrevista amb la cap d'estudis va permetre parlar d'aquestes pors, ella comenta que dia a dia intenten preparar als alumnes de sisè per aquest canvi, explicant amb quines diferències es trobaran a l'institut. Així doncs, durant aquesta preparació al nou centre i a la secundària els mestres en cap moment atemoreixen als infants. En aquest aspecte els infants s'expressen contradient aquesta idea "Tots ens deien us caureu, altres mestres sí que ens deien que no ens preocupàvem. Ens deien ja veure quan arribeu a l'institut, no ens acompanyaven en aquest camí" (GD, infant 5). Per alguns dels infants aquestes frases van ser una motivació, ja que van pensar ara demostraré que si puc.

Durant l'entrevista amb la tutora de sisè vam parlar molts sobre les pors dels infants davant aquest canvi, la tutora comenta "Fan preguntes sobre quants alumnes hi haurà, quants grups es fa, si faran treballs o exposicions, quines assignatures impartiran, si posen molts "partes" per conducta..." (Entrevista tutora sisè escola). És evident, doncs, que els infants en començar l'últim curs al centre comencen a florir aquestes pors i pensen més en com serà al seu pròxim curs, com expressa un dels infants "L'últim dia de l'escola jo no volia marxar, ja que tenia por del canvi" (GD, infant 4). També hi ha infants que no manifesten aquestes pors fins que no arriba el dia, ja que la transició és diferent per a cada infant.

Aquestes pors dels infants en la transició a la secundària concorden amb Tonkin i Watt (2003, p.5.)

(...) una vez que lo estudiantes alcanzan el punto de transición, el tamaño de la escuela se convierte significativamente más grande que en la escuela primaria, los estándares académicos son más rigurosas, los círculos sociales y la presión de grupo cambian profundamente, la disciplina es más abruptamente tratada y los estudiantes a menudo creen que si desempeño es valorado públicamente y que tiene implicaciones de por vida”.

Aquestes pors un cop arriben a l'institut poden disminuir, augmentar o seguir presents, tot depèn de com es treballin dins de l'aula. L'institut on els infants cursen la secundària no és un centre petit, és un centre on s'estudien cinc estudis diferents, això comporta que els infants en arribar al nou centre conviuen i comparteixen un espai amb persones de diferents edats.

La cap d'estudis comenta que aquesta inseguretats durà pocs dies, però un dels infants comenta "A mi encara em fa una mica de por, ja que hi ha persones que sembla que tinguin 40 anys" (GD, infant 1). És per això, que el mestre tutor de primer d'ESO fa referència aquesta por, ja que és una de les que més expressen els infants. Compartir un mateix espai amb persones que potser doblen la seva edat comporta en els infants moltes inseguretats, ja que tenen por que altres alumnes més grans es fiquin amb ells. Durant l'entrevista amb la tutora va explicar com treballaven les pors dels infants "Com a tutors intentem donar confiança i ser un referent en el cas que es produeixi algun conflicte" (Entrevista tutora sisè de l'escola), però a l'hora de parlar amb els infants sobre quins són els seus referents a l'escola, cap d'aquests esmenta algun membre de la comunitat educativa. Com esmenten Ruiz, Castro i León (2010), aquest canvi de centre pot arribar a provocar inestabilitat i inseguretats en l'infant.

Per acabar, l'institut expressa que treballa les pors donant confiança als infants i que amb els pas dels dies aquestes s'esvaeixen. En cap moment fan referència a un treball mitjançant dinàmiques o d'altres activitats que promouen la confiança dels infants.

Intercanvi d'informació entre els dos centres

El procés de transició dels infants al centre de secundària, comença prèviament a l'escola. Abans de traspasar tota la informació dels infants al centre on cursaran la secundària. Com expressa Sacristán (2009), les transicions educatives, són moment crucials pels estudiants salts i discontinuïtats en l'experiència escolar. És per això que l'intercanvi d'informació es realitza amb molta rigorositat i és una de les bases de la transició. Els instituts mantenen un contacte mitjançant un seminari de coordinació on participen totes les escoles públiques i els dos instituts. En aquesta reunió els membres de la comunitat educativa dels diferents centres del poble intenten establir acords metodològics, acadèmics i d'hàbits, per tal de facilitar el pas dels infants als centres. Tot i així, només es realitza una coordinació entre tots els centres del poble, seria interessant que aquestes coordinacions també s'oferissin de cara a les famílies, ja que no reben cap xerrada informativa sobre els diferents centres.

Els infants abans de marxar de la seva escola tenen un contacte previ amb els centres on podran cursar la secundària, per tal de poder conèixer quin és el seu funcionament. Aquest contacte el fan els infants amb els seus mestres, en cap moment és obert a les famílies. La família durant aquest procés és citada en algunes ocasions a una entrevista per tal d'aconsellar-la a quin centre podran atendre millor el seu fill. Però el paper més important de la família acaba sent el de portar la documentació el dia que s'estableix i rebre informació dels diversos centres sobre dates i dades.

Pel que fa al traspàs de la informació de tots els infants de sisè al nou centre, la cap d'estudis explica "A final de curs realitzem reunions amb els tutors i/o equips directius dels instituts. En aquestes reunions el tutor de 6è de l'escola porta omplert de cada alumne el document oficial de traspàs (igual per a totes les escoles de Parets) que recull informació rellevant del nen/a: tant personal com acadèmica.

Es van comentant els aspectes que es consideren més importants” (Entrevista cap d’estudis de l’escola). Durant l’estada de pràctiques vaig poder escoltar com s’establien les dates d’aquestes trobades amb membres dels instituts. Un cop infants i famílies han escollit el centre, en aquesta ocasió els infants van escollir el centre per proximitat, s’estableix una reunió amb l’institut escollir i fa el traspàs de tota la informació, també dels casos amb NEE. Gràcies al fet que estic cursant la Menció d’Educació Inclusiva vaig assistir a les coordinacions amb l’EAP, com explico al diari de camp, concretament, a la coordinació amb l’EAP del segon trimestre. En aquesta reunió que rep el nom de Comissió d’Atenció a la Diversitat (CAD) es reuneixen la mestra d’EE de l’escola, l’equip directiu i la psicopedagoga de l’EAP. Es comença per Cicle Superior, i es va parlant d’aquells alumnes que ja estan dintre de la CAD o que són demanda per l’entrada. Així doncs, es fa un seguiment de l’infant a partir d’una graella que indica les mesures metodològiques que per exemple té l’infant, si rep algun servei extern o si rep un servei de l’escola. Es van repassant totes les classes fins a Educació Infantil. D’aquesta manera preparen els informes per realitzar el traspàs als nous centres i la psicopedagoga de l’EAP també es posa en contacte amb els altres centres.

Per últim, la cap d’estudis comenta quin contacte existeix amb els tutors del nou centre “Previ a l’inici de curs no hi ha cap contacte, excepte quan fem el traspàs d’informació” (Entrevista cap d’estudis de l’institut). Un cop iniciat el curs, cap a finals del 1r trimestre hi ha una reunió amb els tutors dels instituts on ens comenten i/o preguntes sobre els alumnes. Pel que fa a l’intercanvi d’informació que realitza l’institut, és diferent, ja que en aquesta ocasió és l’institut el que ha d’estar a l’espera de la informació de les escoles. La cap d’estudis comenta que durant tot l’any mantenen contacte amb les escoles del poble.

Tutor de primer i cap d'estudis coincideixen en la pregunta de com es du a terme la transició "Els professors de secundària mantenen diverses reunions amb els professors de primària per tal de conèixer les necessitats de cada alumne" (Cap d'estudis i tutor de primer de l'institut). La mestra de l'escola comenta que s'estableix un seminari entre escoles i instituts del poble per tal de concretar continguts, però la cap d'estudis explicita que es coordinen també en una ocasió a l'escola.

Abans de l'arribada dels nous alumnes, l'institut estableix un contacte amb les escoles, per tal de saber quins seran els alumnes que demanaran la plaça al seu centre, concretament, aquest procés s'acostuma a realitzar durant el mes d'abril. Així doncs, un cop els infants ja han escollit el centre, tota aquesta informació arriba al seu nou tutor. En referència aquest tema el tutor explicita el següent: "A principi de curs la coordinadora de 1r cicle ens passa tota la informació. Durant el primer trimestre els tutors ens trobem amb tutors de primària per parlar de la nostra tutoria" (Entrevista tutor de primer de l'institut). Aquest traspàs de tota la informació permet conèixer als infants abans de la seva entrada al centre i organitzar els grups. Però els infants no confirmen que els coneguin abans de la seva entrada, ja que els acaben organitzant sense tenir en comptes les seves compatibilitats.

Contacte, rebuda i organització durant el procés de transició.

Aquest contacte, rebuda i organització que realitzen els dos centres durant el procés de transició, és diferent. Amb això es vol dir que el paper que té l'escola i l'institut és diferent, ja que l'escola realitza contacte amb els diferents instituts i l'orientació dels infants des de la mateixa escola. En canvi, la tasca de l'institut és mantenir contacte amb les diverses escoles i preparar la rebuda i l'organització d'aquests infants.

El contacte de l'escola amb els instituts està bastant pactat per les coordinacions que s'estableixen. Tot i així, aquest contacte es realitza en el traspàs de la informació dels infants i quan aquests fan una visita als centres de secundària. A l'hora de realitzar l'anàlisi documental es fa referència al lligam que existeix entre municipi i família, i el treball de les transicions, però en cap moment s'explica cap activitat o contacte amb ex-alumnes del centre per explicar la seva experiència. Al diari de camp s'explica alguna dinàmica viscuda referent al treball de municipi i família, però cap activitat sobre el pas a l'institut, tal com esmenta el PEC que existeix.

La cap d'estudis explica en què consisteixen aquests contactes previs amb els instituts "Els alumnes van visitar els diferents instituts públics del voltant i se'ls hi respon a les preguntes quan sorgeixen o a l'hora de la tutoria" (Entrevista cap d'estudis de l'escola). A partir d'aquest contacte començà un procés d'orientació dels infants previ a la seva marxa. La tutora de sisè parla obertament sobre aquesta orientació "No es prepara de cap manera especial" (Entrevista tutora de sisè de l'escola). A través de converses se'ls informa com serà anar a l'institut. "El curs de 6è és complicat perquè hi ha moltes coses a fer i ens centrem en competències bàsiques que no pas en la transició" (Entrevista tutora de sisè de l'escola). Segons la tutora se centren en les competències bàsiques que realitzen els infants durant el curs, que no en el treball i la preparació dels infants al nou curs.

Seguidament, aquests infants marxen de l'escola, i comencen la seva nova aventura a la secundària. Un canvi que un dels infants va expressar "Va ser complicat, dur i difícil" (GD, infant 3). Per tal de conèixer com és primer dia dels infants, pregunto a la cap d'estudis quin tipus de rebuda realitzen el primer dia dels infants, una rebuda bastant diferent de la que expliquen els infants.

Segons la cap d'estudis "La rebuda sempre la fa el director, la coordinadora de 1r cicle i els tutors de cada grup" (Entrevista cap d'estudis institut), tal com explica la cap d'estudi és una rebuda bastant càlida per alguns dels membres de la comunitat educativa. Però escoltant als infants t'adones que la seva entrada al centre no va ser gaire càlida. Així doncs, aquesta rebuda no es realitza com esmenta Sacristán (2009), ja que pels infants l'entrada a un nou centre escolar implica connectar amb un ambient distint i desconegut. Aquesta rebuda poc càlida pot provocar que molts infants poden arribar a patir una pèrdua del seu *status social*.

Un dels infants explica el seu primer dia d'aquesta manera, "El primer dia de l'ESO parlaves amb gent desconeguda, va ser el pitjor del món. Deien el teu nom i entraves a l'aula, va ser dels pitjors cursos. Tenia tanta por que no volia parlar amb ningú" (GD, infant 3). Aquest infant no té un bon record de la seva entrada al centre, fins i tot és un moment que li costa recordar i explicar. Aquests infants que ja cursen segon d'ESO recorden l'entrada al centre com un dels pitjors dies, ja que la suma de no conèixer a qui t'envolta i de trobar-te en un nou espai desconegut, provoca por en els infants i en alguns casos tristesa. El canvi de centre provoca en els infants la pèrdua d'algunes amistats, a causa d'una nova organització d'aules amb infants d'altres escoles. Com diu Sacristán (2009) l'etapa de l'adolescència, és una etapa *per se* de transició entre un món que desapareix i un altre que no acaba d'arribar.

Així doncs, aquestes noves relacions socials que s'estableixen tenen un valor transcendental, ja que són un suport en aquesta etapa educativa caracteritzada per les inseguretats. Aquesta entrada a un nou centre i una nova aula hauria de convertir-se en un moment que els infants poguessin recordar amb felicitat, ja que format part de la seva etapa educativa.

Com s'indica en arribar a l'aula es troben amb un nou ambient i uns nous companys, un dels infants explica com va viure aquest moment, "El primer dia una repetidora ens va ensenyar el centre. El primer dia a arribar a l'aula ens van donar una fitxa per veure el nostre nivell, no vam fer cap dinàmica per conèixer" (GD, infant 5). Aquesta entrada a l'aula provoca que els infants no es coneguin i que passin uns dies amb por dins de l'aula, ja que comparteixen un espai amb desconeguts.

Pel que fa a l'organització dels grups són bastant contradictoris, els arguments que expressen cap d'estudis i tutor, amb com ho estan vivint els infants. L'anàlisi documental no fa referència en cap moment a l'organització dels grups, però la cap d'estudis durant l'entrevista explica quin és el procés que segueixen "A l'hora de crear els grups respectem les informacions sobre les compatibilitats i incompatibilitats que ens han passat els tutors de primària i intentem fer grups el més equilibrats possible (nombre de nois- noies, amb dictamen, amb problemes de conducta....)" (Entrevista cap d'estudis de l'institut). Segons la cap d'estudis els grups en cap moment estan organitzats per nivells o maneres de treballar. Però en parlar amb els infants aquesta organització és bastant diferent.

En primer lloc, els infants en l'actualitat estan cursant segon d'ESO. És per això, que expliquen quina és l'organització actual dels grups "Som tres línies de segon de l'ESO. Ens han dividit per com treballar. El grup A (els infants que treballem més), El grup B (els infants que treballen a estones) i el grup C (els infants que no volen treballar). No hi ha competència, si estàs en el grup C no pots treballar res, ja que no et deixen treballar" (GD, infant 1). Els infants es mostren molt indignats davant aquesta organització, ja que en cap moment respecten les compatibilitats o incompatibilitats dels infants.

Aquesta organització només afavoreix als infants que es troben al grup A, ja que poden treballar millor. És per això que els exigeixen un nivell superior i tenen més deures, queixa que repeteixen en diverses ocasions. Un dels infants explica com es va formar aquesta manera d'organitzar els grups i expressa la seva pròpia queixa, ja que es troba al grup C i no pot treballar "A primer t'observen i encara no et posen per aquest tipus de grups, llavors a segon és quan fan aquests grups per ganes de treballar. Però diuen que a tercer ho canviaran, ja que no ha sortit del tot bé, ja que al C no es pot treballar. Hi ha gent del C que podria treballar a un altre grup tot i que els hi costa, però en estar al C no poden treballar res" (GD, infant 4).

Aquesta organització dels grups provoca el desànim i les ganes de deixar l'ESO en dos dels infants, ja que expliquen que a la seva aula no es pot fer cap assignatura perquè hi ha molts infants que no respecten ni als mestres ni als companys. En aquest sentit els altres infants recolzen als seus amics i expliquen com el grup C és insostenible i com s'han queixat constantment de què no es pot fer cap classe. Aquestes queixes han provocat un nou plantejament d'organització dels grups de cara al nou curs, però un dels infants que es troba al grup C parla preocupada davant aquesta nova situació "I ara si canvien un altre cop, serà un lio, ja que jo al grup C he fet potser mig tema del llibre de medi i els del grup A tot. Un argument molt real, ja que al tornar a organitzar els grups els infants que han estat tot un curs al grup C han fet menys de la meitat del temari, això provocarà moltes diferències entre el nivell d'uns infants d'un grup i d'un altre" (GD, infant 2).

Aspectes metodològics i pedagògics.

En aquest apartat es fa referència a quins són els canvis que provoquen el canvi de centre i l'entrada a la secundària. En primer lloc, es produeix un canvi en l'horari del centre. Durant tota la seva educació primària els infants comencen a les nou del matí fins a dos quart d'una i tornen a l'escola a les tres en punt fins a dos quarts de cinc, que finalitza la seva jornada escolar. Aquest horari canvia totalment amb l'entrada dels infants a la seva nova etapa educativa, ja que actualment la seva jornada escolar no té cap pausa, excepte mitjà hora de descans.

Els infants entren a dos quarts de nou al centre i finalitzen la seva jornada escolar a dos quarts de tres. Així doncs, la seva jornada escolar s'allarga però amb l'avantatge que a la tarda no han de tornar al centre. Segons el tutor de l'institut "Al principi els costa llevar-se més d'hora, però agraeixen molt no haver d'anar a l'institut a la tarda. A poc a poc es van adaptant" (Entrevista tutor de primer institut). Els infants també estan d'acord amb el tutor, ja que expressen que tot i que aquest canvi els afecta en l'hora de dinar, prefereixen tenir tota la tarda lliure. Tot i així, l'entrada al centre més d'hora és bastant dura pels infants "A primera hora del matí costa molt connectar. Però és pitjor l'última hora i a vegades tenim assignatures molt denses" (GD, infant 3). Els infants comenten que acostumen a tenir assignatures que requereixen màxima atenció i concentració a última hora, com matemàtiques. En comptes de tenir aquestes assignatures a mig matí, quan els infants ja estan més frescos i el seu grau d'atenció i concentració és més alt.

En segon lloc, un dels canvis que més pateixen els infants són l'augment de deures i l'exigència més alta de rendiment escolar. Al diari de camp es descriu com a l'escola els infants tenien deures entre setmana a partir del Cicle Mitjà. Aquests comentem el gran canvi que van patir "Passes de no fer res a casa o uns quinze minuts, i ara aquí passem totes les tardes estudiant i no pots fer altres coses. I si abans no t'acostumes aquesta dinàmica et ve tot de cop" (GD, infant 5). Aquest temor coincideix amb el que comenten Ruiz, Castro i León (2010), els quals expressen que l'augment de la feina, provoca estrès en l'infant i acaba provocant en moltes ocasions el rebuig a les tasques. Així doncs, tal com esmenta l'infant la jornada escolar a part de ser més llarga, augmenta de cop provocant que els infants passin de tenir uns quinze minuts de deures a omplir totes les seves tardes. Un canvi que es fa de cop, encara que, la tutora de l'escola expliqui que els preparen per a una exigència més alta. Un altre dels infants comenta com va començar aquest augment de la seva jornada escolar "Al primer trimestre ens vam queixar perquè ens posaven deures i tres exàmens un mateix dia i anàvem angoixats, i no estàvem acostumats aquesta dinàmica i rutina" (GD, infant 2).

En canvi el tutor de primer comenta què és un canvi que només noten les primeres setmanes, ja que de mica en mica s'acostumen i aprofiten més les tardes que tenen lliures. Durant el grup de discussió els infants posen en manifest que el nivell d'exigència entre els tres grups és molt diferent. Aquesta queixa dels infants ha traspassat les barreres del centre i ha arribat a les famílies "Segons la meva mare al grup A ho posen difícil, al grup B una mica més fàcil i al grup C és molt difícil" (GD, infant 2). Aquesta exigència de nivell diferent per part dels mestres, provoca que les notes en les diferents classes siguin diferent. Els infants que es troben a la classe C expliquen que volen que acabin ràpidament l'ESO per no haver-los d'aguantar dins de l'aula, tot i així, treure un 10 és equivalen a un suficient al seu grup, ja que ells mateixos expliquen que els hi posen exàmens molt senzills i els hi dones l'oportunitat de fer-ho amb el llibre. D'aquesta manera els infants que estan al grup C, a causa que és impossible treballar, els hi passen proves amb gairebé les respostes, amb la finalitat de què aprovin i passen els cursos ràpidament. Un dels infants explica aquesta situació "Als que som del A només ens preparen per batxillerat, i els del C si fan la pilota, poden marxar de l'institut amb bona nota" (GD, infant 1). Aquesta situació ha provocat que molts dels infants del grup C acabin deixant els estudis i d'altres com explica un infant aguantin el curs de la millor manera possible.

En tant al nivell que s'exigeix a l'institut amb el nivell que els infants tenien a l'escola, existeix una gran diferència. Cal recordar, que aquests infants van ser la primera generació a marxar de l'escola. Aquests comenten que el seu nivell escolar era molt més baix que el de les altres escoles. Aquesta diferència en el nivell va provocar que molts se sentissin perduts davant moltes assignatures. Comenta un dels infants "A història semblava que ens parlessin en xino" (GD, infant 3). Així doncs, tot i l'escola realitzar pràctiques educatives que permeten treballar de manera més reduïda assignatures o treballar més a partir de dinàmiques, els infants en arribar al centre observaven que els infants de les altres escoles tenien un millor nivell.

Un dels infants replica que la preparació a la transició la van realitzar molt tard i que en arribar al nou centre no tenien cap tècnica d'estudi adquirida. Segons un infant "Ens vam trobar perduts durant el primer trimestre, ja que els nostres companys de l'aula tenien un nivell bastant superior al nostre. Veies que tothom sabia que parlaven i tu desconeixies el tema, això va fer que haguéssim de treballar molt més a classe" (GD, infant 3). Tot i així, alguns dels infants expliquen que la baixada de notes va ser durant el primer trimestre de l'ESO, actualment les seves notes han canviat. Coincidint amb Monarca (2010) destaquen que el canvi de metodologia, es veu reflectit en l'enorme quantitat de suspesos que es registra en la primera avaluació de primer d'ESO.

Per acabar, fer referència a l'aspecte de si la realització de les diferents pràctiques educatives a l'escola afavoreix els infants en algun aspecte en arribar a l'institut. Un dels elements imprescindibles en la Comunitat d'Aprenentatge és la realització d'unes pràctiques educatives. Aquestes permeten treballar continguts d'una manera més dinàmica.

Al diari de camp queda recollit com es realitzaven les diferents pràctiques educatives, com: els grups interactius, tallers o el protagonista de la setmana. Aquestes pràctiques educatives es realitzen de manera correcta i tal com es descriuen al PEC (2009). Tant la tutora de l'escola com els infants es posen d'acord per explicitar que un dels grans avantatges d'aquestes pràctiques és la millora del treball cooperatiu. La tutora comenta que aquest tipus d'activitats afavoreixen molt als infants a l'hora de treballar en grup, ja que com jo mateixa vaig poder observar durant els grups interactius els infants han de realitzar i consensuar totes les tasques de manera conjunta. Expliquen els infants que a l'escola estaven més acostumats a treballar en grup, ja que sempre eren els mateixos i es coneixien des de petits.

En canvi a l'institut el treball en grup ja no és amb els mateixos companys "Nosaltres a l'escola quasi tot ho fèiem en grup i els de les altres escoles no feien res" (GD, infant 1). En aquest sentit realitzar aquestes pràctiques educatives permet que els infants aprenguin a compartir coneixement, cooperar entre ells i establir vincles. A continuació, es detallen les conclusions finals del treball.

6. Conclusions.

En aquest apartat s'exposen les conclusions finals de la recerca. Aquestes conclusions estan dividides en dos apartats: les respostes a la pregunta de recerca i grau d'assoliment dels objectius (6.1) i les limitacions i perspectives de futur (6.2).

6.1. Respostes a la pregunta de recerca i grau d'assoliment dels objectius.

En aquesta última part del treball s'exposen les conclusions extretes de la recerca. Mitjançant aquestes conclusions es respon a la pregunta de recerca del TFG i objectius establerts al seu inici. En primer lloc, es fa referència al grau d'assoliment dels objectius d'aquest TFG, que són:

1. Descriure i analitzar com es treballa la transició educativa entre els dos centres.
2. Explorar a través de les veus dels infants com s'esdevé aquesta transició educativa, contrastant-la amb les persones encarregades de què aquest canvi d'etapa s'esdevingui de manera correcta i satisfactòria.
3. Perfilar les pràctiques educatives que duen a terme tots dos centres per facilitar el traspàs dels infants.
4. Identificar i aprofundir els elements que faciliten la incorporació dels infants al nou centre.

Cadascun dels objectius té un grau d'assoliment diferent. Objectiu 1: descriure i analitzar com es treballa la transició educativa entre els dos centres. Aquest objectiu s'ha assolit de manera parcial, ja que s'ha analitzat totalment la transició de l'escola mitjançant les diverses tècniques d'investigació, amb el diari de camp, les entrevistes i el grup de discussió amb els infants. En canvi la transició des del punt de vista de l'Institut s'ha assolit parcialment, ja que no he pogut realitzar un diari de camp que mostrés a partir de les meves vivències quina és la metodologia del centre o d'altres aspectes referents al canvi d'etapa.

En tant, a l'Objectiu 2: explorar a través de les veus dels infants com s'esdevé aquesta transició educativa, contrastant-la amb les persones encarregades de què aquest canvi d'etapa s'esdevingui de manera correcta i satisfactòria. Aquest objectiu s'ha assolit totalment, ja que amb la realització del grup de discussió amb els infants i les posteriors entrevistes als professionals dels dos centres he pogut contrastar les informacions i opinions d'aquests. Les entrevistes per tal de realitzar una triangulació metodològica correcta es van realitzar a dos membres de cada centre que tenen un paper important en la transició. També a l'hora de realitzar el grup de discussió les preguntes permetien que les veus dels infants expressessin com van viure a l'escola el procés de canvi amb com ho estan vivint ara a l'Institut.

Pel que fa a l'Objectiu 3: perfilar les pràctiques educatives que duen a terme tots dos centres per facilitar el traspàs dels infants. El grau d'assoliment d'aquest objectiu és parcial, ja que l'estada de pràctiques a l'escola ha permès poder observar quines són les pràctiques educatives que realitza el centre per preparar als infants per l'entrada a l'Institut. En canvi a l'Institut només s'ha pogut analitzar la informació extreta de la pàgina web, de les entrevistes i del grup de discussió. A causa que no s'ha pogut realitzar cap observació al centre, que permetés redactar un diari de camp basat en les meves experiències.

En relació a l'Objectiu 4: identificar i aprofundir els elements que faciliten la incorporació dels infants al nou centre. Aquest objectiu s'ha assolit totalment, ja que mitjançant les diverses tècniques d'investigació es va poder identificar quin són els elements que faciliten la incorporació dels infants, com per exemple l'intercanvi d'informació.

La pregunta de recerca d'aquest TFG és: "Com viuen la transició d'etapa entre els dos centres cinc infants?". En resposta aquesta pregunta els infants viuen la transició com un canvi difícil i encara no estan preparats. Els infants es troben en un clima acollidor, com és l'escola, on tots els infants porten anys junts i conviuen com una família. Això vol dir que saben com treballar en grup, coneixen les virtuts dels seus companys i les compatibilitats o incompatibilitats. A l'escola es crea un caliu que els alumnes estimen i troben a faltar, la comunicació amb el mestre és constant i no requereix una tutoria, ells saben perfectament que el mestre sempre està a la seva disponibilitat i que són escoltats. Tota aquesta confortabilitat provoca que els infants no vulguin marxar de l'escola i comencin a formar-se unes pors davant lo desconegut.

Aquesta inquietud es comença a formar a l'escola i a causa d'un treball enfocat més en continguts que en els temors dels infants, la ruptura en la transició d'aquests cinc infants es fa més que evident. Aquesta transició la viuen amb por i incertesa no saben que es trobaran allà ni qui els rebrà. La manca de contactes amb l'institut provoca que els infants recordin la seva entrada al nou centre, com un dels seus pitjors dies de la vida. Els infants es troben en un espai nou que han de compartir amb persones desconegudes, amb la pèrdua de moltes de les amistats per una nova organització de grups i amb un canvi de referents molt diferent dels que tenien a l'escola. Els infants viuen tot aquest procés replet de canvis de cop, ja que només han tingut un contacte previ amb el nou centre, basat a ensenyar els espais del centre i no pas en establir vincles amb infants que van passar pel mateix que ells o tenir la possibilitat de passar uns dies amb infants de l'institut per tal de poder observar com treballen.

Els infants expressen que en l'entrada al centre ja es troben perduts, i només es dirigeixen on els indiquen i en arribar al punt, no mantenen cap contacte amb els nous companys, ja que donen més importància a passar unes proves de nivell que a realitzar dinàmiques que permetin als infants conèixer amb quines persones hauran de compartir el nou espai. Cadascun dels infants viu aquesta transició de manera diferent, però tots coincideixen en la poca preparació que tenen i com se senten constantment perduts en el camí. A més a més, va ser la primera generació que va viure la transició a la secundària. Aquest aspecte va comportar que els infants encara més visquessin una transició estranya, ja que era el primer grup d'infants que l'escola enviava a un centre de secundària. És per això, que els infants expressen que van viure el moment amb molta angoixa, ja que el seu nivell era molt més baix que el de les altres escoles.

Per acabar, un dels grans problemes de com van viure la transició d'etapa aquests infants és que els dos centres donen molta importància al traspàs d'informació, tot i que és molt necessari perquè els tutors coneguin als nous infants, però que a l'hora de contrastar la informació dels professionals i infants no coincideixen en aquesta comunicació i relació, quan els dos centres el que hauria de fer és escoltar la veu de l'infant. Al següent apartat del treball s'expliquen quines han estat les limitacions durant el procés de realització i les perspectives de futur.

6.2. Limitacions i perspectives de futur.

En aquest apartat del treball s'exposen quines han estat les limitacions amb les quals he topat durant la realització del treball i quines són les perspectives de futur d'aquest. Durant la realització del treball s'han presentat algunes limitacions que han marcat el camí de la meva recerca. Les limitacions més rellevants es van presentar durant la realització d'algunes de les tècniques d'investigació a l'institut.

En primer lloc, en cap moment es va poder donar una ullada al Projecte Educatiu de Centre, aquest aspecte va marcar molt l'anàlisi del context de l'institut, ja que la manca d'informació en comparació amb l'anàlisi del context de l'escola és més que rellevant. El contacte i comunicació amb l'institut podria dir que va ser una limitació, no només per la manca d'informació sinó també pel grau de dificultat a l'hora de concretar les entrevistes, tot i que, finalment els professionals del centre van ser molt amables. Però com el temps et marca constantment el procés del treball, endarrerir en més d'una ocasió les entrevistes provocava alteracions en el meu pla de treball establert. En segon lloc, poder hauria estat interessant realitzar més d'una trobada amb els infants, ja que tot i que la llarga estona que vam estar conversant ha estat un punt clau en el meu treball.

Pel que fa les perspectives de futur, a una possible continuació de la investigació podria ser, plantejar i desenvolupar un pla de transició. Penso que tota la recerca realitzada m'ha permès conèixer quin són els elements que ajuden en el canvi d'etapa, a més a més, escoltant als infants he pogut identificar quins són els seus temors i les seves pors davant la transició. Així doncs, realitzaria una recerca encara més exhaustiva i profunda sobre altres aspectes de la transició. D'aquesta manera desenvoluparia un pla de transició que posteriorment pogués desenvolupar en una escola amb la col·laboració d'un institut. Per exemple, podria aprofitar els dos centres que apareixen en la meva recerca, per tal d'aconseguir que la transició dels propers infants a l'institut no suposés una ruptura o trencament.

Per acabar, vull fer un esment a tota la recerca realitzada. Penso i no tinc cap dubte que la realització d'aquest treball m'ha fet aprendre molts aspectes que encara desconeixia i també m'ha permès posar en pràctiques d'altres que he après durant aquests quatre anys. Han estat quatre anys intensos, però que han passat molt ràpidament i marxo amb la sensació que encara em queda molt aprendre.

Ara és quan comença una nova aventura i estic molt segura que aplicaré tot i més del que he après durant aquests anys, però sobretot sé que no vull deixar mai d'aprendre.

7. Bibliografia

Antúnez, S. (2005). Aula de Innovación Educativa (versió electrònica). *Revista Aula de Innovación Educativa*, 142.

Eiboj, C., Puidellívol, I., Soler, M. i Valls, R. (2002). Comunidades de aprendizaje. Transformar la educación. Barcelona: Graó.

Fabián, J. Coordinación entre primaria y secundaria ¡Ojo al escalón! <http://weib.caib.es/Documentacio/jornades/jornada_transicio/article_jlsf.pdf> (Consulta: març, 2016).

Flecha, R. (2006). La participación de las familias en las Comunidades de Aprendizaje. Participación de las familias en la vida escolar: acciones y estrategias. Madrid: *Ministerio de Educación y Ciencia*, 59 – 68

García, J. (1995). La transición desde un pensamiento simple hacia un pensamiento complejo en la construcción del conocimiento escolar. *Investigación en la Escuela*, 27, 7-20.

Grawitz, M. (1984). Métodos y técnicas de las ciencias sociales. México: Edición Mejicana.

Longás, J., Riera, J. (2011). Fracàs escolar i trànsit dels joves cap a la vida adulta. Raons i propostes per recolzar la transició de l'escola al treball. *Educació Social*, 49, 147-162.

Lopez, R., Deslgauriers, J. (2011). La entrevista cualitativa como técnica para la investigación en Trabajo Social. *Margen* 61, 1-17.

Mayer, R., Ouellet, F. (1991). Metodología de recerca para las investigaciones sociales. Bou-cherville: Edición Gaëtan Morin.

Monarca, H. (2013). Experiencias de innovación y estudios breves: Aportes de la investigación sobre las transiciones escolares a la orientación educativa en la ESO. *REOP*, 24(2), 116-125.

Monarca, H., Gallego, J. (2010). Tránsito a la ESO, ¿continuidad o ruptura?. *Cuadernos de pedagogía*, 401, 28-31.

Penalva, V., Mateo, M.(2006). Tècniques qualitatives d'investigació. Universitat d'Alacant, 75-80.

Rodríguez, S. (2009). La importància del cambio de etapa. *Innovación y experiències educatives*, 23, 1-9.

Ruiz, E. (2006). La transición entre etapas educativas de los alumnos con síndrome de Down. *Revista Síndrome de Down*, 23, 2-14.

Ruiz, L., Castro, M., León, A. (2010). Transición a la secundaria: los temores y preocupaciones que experimentan los estudiantes de primaria. *Revista Iberoamericana de Educación*, 52(3), 1-13.

Sacristán, G. (1997). La transición a la educación secundaria. Madrid: Ediciones Morata.

Terigi, F. (2007). Los desafíos que plantean las trayectoria escolares. *Jóvenes y docentes. La escuela secundaria en el mundo de hoy*, 1-18.

Tonkin, S., Watt, H. (2003). Self-concept over the transition from primary to secondary school: A case study on a program for girls. *Educational Research*, 13(2) <<http://www.iier.org.au/iier13/tonkin.html>> (Consulta: març, 2016).

8. Annexos

Annex 1. Guió grup de discussió.

Annex 2. Diari de pràctiques.

Annex 3. Transcripció de l'entrevista de la cap d'estudis de l'escola.

Annex 4. Transcripció de l'entrevista de la mestra tutora de sisè de l'escola.

Annex 5. Transcripció de l'entrevista de la cap d'estudis de l'institut.

Annex 6. Transcripció de l'entrevista del mestre tutor de primer de l'institut.

Annex 7. Transcripció del grup de discussió.

Annex 8. Procés d'elaboració de l'anàlisi.

8.1. Annex 1. Guió grup de discussió.

1. Explicació inicial detallada.
  - Benvinguda i agraïments.
  - Objectiu i propòsits de la recerca. El motiu per al qual els hem demanat la col·laboració
  - Raons de la tria dels participants. Caldria explicar molt per sobre les raons del perquè els vam triar a ells per participa.
  - Raons d'enregistrament. Explicar que ens agradaria enregistrar-ho per tal de poder fer la interpretació i l'anàlisi dels discursos i que per això els demanem permís.
  - Explicitar l'anonimat i la confidencialitat.
  - Regles de la dinàmica de grup. Ells han de discutir sense esperar que el moderador els doni el torn de paraula. Es tracta que la discussió sigui entre ells, no que parlin al moderador. En general, les regles són les típiques de qualsevol debat, i només cal incidir perquè es respectin els uns als altres, respectin el torn de paraula i no parlin tots alhora, perquè aleshores la transcripció es fa impossible.

2. Presentació
  - El dinamitzador es presenta com a tal i, si hi ha algun ajudant, s'ha d'explicar qui és i què farà.
  - Els participants també es presenten. Com que la participació és anònima, poden dir o no el seu nom (no cognom). En el cas que no tingueu clar algunes de les seves dades que són importants de saber, també podríeu demanar (edat, barri on viuen, si viuen amb els pares o no, si estudien o treballen).

3. Inici grup de discussió

Realitzaré una provocació continuada és quan el moderador intervé al llarg de la discussió.

Aspectes a tenir en compte al llarg de tota la discussió.

- Claredat i concisió en les preguntes.
- Actitud atenta i concentrada en tot moment.
- Adequar el nivell de llenguatge al del grup. Els grups de discussió amb joves i agents socials del territori.
- Distàncies (indumentària, gènere). Teòricament has de portar la indumentària similar a la del grup i cal tenir present que en grups marcadament masculins l'ideal és que el moderador sigui un home i en grups marcadament femenins l'ideal és que sigui una dona. Ex. grup de dones immigrants, l'ideal és que la moderadora fos una dona.
- Barreres (llenguatge, actitud) - Rebuig (modals, actuació hostil)
- Evitar tallar les intervencions.
- Subpreguntes en pauses d'interlocutor.
- Evitar discussions paral·leles, és a dir evitar que la discussió es converteixi en una olla de grills. Comiat
- Agraïments

GRUP DE DISCUSSIÓ:

Membres del grup: 5 infants de segon de l'Institut.

Sexe: 3 participans (F) i 2 participants (M).

Durada de la sessió: 1 hora i 30 minuts.

Ubicació:

- Habitació tancada o aïllada.
- Ventilació i il·luminació adequades.
- Habitació silenciosa i sense ressonància.
- Ambient càlid i asèptic.
- Habitació sense distraccions visuals ni sonores.

- Taula rodona o el·líptica. És important que tots els participants es mirin. Si no tenim una taula rodona és millor prescindir de taula i distribuir les cadires en cercle.
- Moderador/a que presideix.

PREGUNTES

- Com va el segon curs de l'ESO?
- Has notat un gran canvi?
- Us sentiu com a l'escola?
- Quin va ser el procés que vau seguir amb el centre abans d'arribar a l'institut? Vau tenir algun contacte previ?
- Amb una paraula sabríeu definir-me com va ser el canvi d'etapa?
- L'arribada al centre va ser l'esperada?
- És cert que el contacte amb el mestre a l'escola era molt més proper, i en arribar a l'institut la comunicació amb el mestre és molt més difícil?
- A nivell acadèmic (notes) el canvi ha comportat baixades o pujades?
- A l'escola treballàveu molt per grups? A l'arribar a l'institut vau deixar de treballar en grups?
- Qui us va acompanyar durant aquesta transició? I qui us va acollir en l'arribada?
- Us vau sentir perduts en alguna ocasió?
- Penseu que el canvi de centre comporta ruptures?
- Si haguéssiu de tornar a viure aquesta transició, que diríeu al vostre jo del passat?
- Perquè manteniu actualment encara aquest contacte amb l'escola, fent de voluntaris?
- Penseu que les pràctiques educatives que realitzen a l'escola (grups interactius, tertúlies literàries), serien de gran ús a l'ESO?
- Quina va ser la vostra gran por al marxar de l'escola? Encara teniu aquesta por?

- Les vostres famílies tenen el mateix contacte que tenien amb l'escola a l'institut?
- Quan esteu a classe, us distragueu amb més facilitat que a l'escola?
- Entra tanta gent a les classes com passava a la vostra escola?
- Les vostres jornades escolar ara són molt més llargues, us ha comportat canvis?
- Teniu algun referent a qui adreçar-vos quan teniu un problema a l'institut? A l'escola el teníeu?
- El canvi de centre ha provocat canvis en les vostres relacions socials?

8.2. Annex 2. Diari de pràctiques.

En aquest apartat del treball he volgut plasmar en primer lloc totes les observacions, aprenentatges i altres aspectes a partir del diari de pràctiques que anat realitzant dia a dia durant les nou setmanes d'estada a l'escola. He estructurat aquest diari en cada una de les setmanes, i dintre de cada una de les setmanes s'especifica totes les assignatures realitzades diàriament, a més a més he afegit en algun dels dies, alguna observació feta a la mitja hora del pati. Així doncs, dintre de cada una de les assignatures he intentat descriure totes aquelles activitats, explicacions i pràctiques, entre altres tasques que realitzaven als infants o que jo vaig poder realitzar juntament amb ells dins de l'aula.

➤ **Primera setmana**

Dilluns 18 de gener

MATÍ:

- **Matemàtiques a 2n B:** Abans de començar matemàtiques, realitzo com sempre una activitat de la meua intervenció educativa. Aquesta tracta sobre la realització de la data mitjançant uns cartellets. Seguidament l'O segueix amb la lectura del llibre, ja que cada matí fan deu minuts de lectura. Un cop acabada la lectura, els infants segueix finalitzant l'examen de matemàtiques. Amb l'O començo el dossier de matemàtiques adaptat, té diversos problemes amb la sèrie numèrica.
- **Castellà a 2n B:** Aquesta sessió no la realitzo, ja que vaig amb l'O a la visita de l'EAP. La qual li està realitzant un test d'intel·ligència. Durant la realització d'aquest es mostra bastant tímid i intenta evita la mirada. Realitzen tasques d'establiment de relacions, preguntes orals, entre d'altres.
- **Pati:** Es crea un conflicte, a causa de jocs de lluita.

- **Medi Social a 3r B:** El mestre després del patí fa la lectura d'un llibre en veu alta que s'ha establert amb el paral·lel i cada dia es llegeix un tros.
Els infants d'aquesta taula estan organitzats en forma de U. Durant aquesta sessió ajuda a la N a realitzar les diverses tasques, ja que els infants estan treballant el mapa de muntanya.
- **Hora Complementària:** Els mestres estan realitzant les entrevistes amb les famílies.

TARDA:

- **Medi Social a 2n B:** Durant tot el trimestre els infants estaran treballant el Projecte del poble, és per això que no treballaran amb el llibre. Així doncs seguim treballant les diverses fitxes. En aquesta sessió l'aula es reparteix en tres grups, cada grup s'ha d'encarregar de preguntar la informació que falta de la fitxa. El grup amb el qual realitzo la cerca s'encarrega d'esbrinar el número de l'escola, el codi postal i el telèfon. També realitzem una cerca de l'escola, mitjançant el google maps. Després fem una posada en comú de cadascun dels grups. Durant aquesta sessió rebem un voluntari de l'institut.

Dimarts 19 de gener

MATÍ:

- **Medi Social a 3r A:** Primer de tot els infants fan els 10 minuts de lectura. Seguidament em presento als infants. Comenten mitjançant preguntes el que han estat treballant durant tot el tema. Realitzen un dibuix del paisatge de muntanya i de plana, amb cadascuna de les definicions. El mestre ha de donar moltes pautes.
- **Matemàtiques a 2n B:** Desdoblament d'una mestra. Faig suport dins de l'aula amb l'O. Seguim amb el dossier que vam realitzar i amb el material. Intento que no giri els números.
- **Pati:** Celebrem l'aniversari d'una nena de l'aula.

- **Matemàtiques 5è A:** Es fa la lectura per part del mestre. Seguidament, realitzem la correcció de les divisions. I els infants realitzen una prova de càlcul mental. Hi ha dos infants que tenen més dificultats, llavors realitzen la mateixa fitxa però amb més temps que els altres.
- **Hora Complementària:** Realitzo la confecció del material de la meva intervenció.

TARDA:

- **Llengua Catalana 2n B:** Primer de tot els infants fan la lectura de deu minuts. Seguidament, realitzo amb l'O una activitat de dictat de paraules per tal de poder observar una mica quina és la seva ortografia. Després realitzem la lectura d'un fragment d'un llibre que ell escull per tal d'observar quina és la seva comprensió lectora.

Dimecres 20 de gener

MATÍ:

- **Llengua Catalana a 2n B:** L'O no ha vingut. Realitzen els 10 minuts de lectura. Durant aquesta hora els infants acaben la pàgina del llibre (r/rr – l' – la – el). Faig un suport a tota l'aula, però més suport al R. Iniciem la prova de català individualment, no separen les taules i la fan com una activitat més.
- **Matemàtiques a 2n B:** Seguim amb la resta portant, es torna a fer l'explicació per dues nenes que van faltar. Representació de l'escala i l'ascensor per fer l'explicació. Es fan restes de manera grupal i els infants van sortint a la pissarra.
- **Anglès a 2n B:** Lectura dels 10 minuts, inici d'un nou tema, però abans recorden els títols i de què parlaven als anteriors. Seguidament, han d'esbrinar de què va el nou tema i quin títol creuen que tindrà i els van apuntant a la pissarra. Comencen a fer la lectura del nou vocabulari.

La mestra diu la paraula i la taula per taula, repeteixen aquesta un altre cop per millorar la pronunciació. Seguidament han de reconèixer per grups cadascuna de les peces de roba

- **Hora Complementària:** Realitzen entrevistes.

TARDA:

- **Grups interactius a 3r A:** Primer de tot els infants fan els 10 minuts de lectura. Durant aquests grups interactius els infants treballaran les matemàtiques. Jo estaré a càrrec del treball de les figures geomètriques, on els infants treballaran les àrees, els vèrtexs, les arestes i els costats. Buscaran objectes que tinguin la mateixa forma com cubs, prismes, cilindres i piràmides. Els voluntaris també estan a càrrec d'un altres espais. Els infants passen per tots els racons i el temps que estan a cadascun és de 15 minuts.

Dijous 21 de gener

MATÍ:

- **Llengua Castellana a 2n B:** L'O tampoc ha vingut avui. Els infants primer de tot fan els 10 minuts de lectura.
- **Hora Complementària:** Treball personal.

TARDA:

- **Català / Matemàtiques a 3r B:** Excursió al teatre del poble.
- **Segona setmana**

Dilluns 25 de gener FESTIU

Dimarts 26 de gener

MATÍ:

- **Medi Social a 3r A:** Aprofitem l'hora per parlar de la disfressa i de com s'organitzaran durant la rua pels carrers del poble.
- **Matemàtiques a 2n B:** Realitzem activitats de càlcul mental.
- **Matemàtiques 5è A:** Ajuda a dos infants de l'aula.
- **Hora Complementària:** Comissions.

TARDA:

- **Llengua Catalana 2n B:** Després de la lectura, fem un joc d'ordenar els mesos i els dies. Un cop realitzada aquesta tasca, agafem les lletres de confegir i treballem les els dies de la setmana amb les lletres. També treballem amb un altre material de la meva intervenció. Aquest material és el de les inicials i l'O segueix treballant amb les imatges la lletra inicial de cadascuna.

Dimecres 27 de gener

MATÍ:

- **Llengua Catalana a 2n B:** Després de la lectura i de la realització de la data, seguim treballant amb el dossier adaptat.
- **Matemàtiques a 2n B:** Problemes.
- **Anglès a 2n B:** Treball amb els cartellets de les peces de roba.
- **Hora Complementària:** Reunió de carnestoltes.

TARDA:

- **Grups interactius a 3r A:** Grups interactius de llengua, m'ha tocat una comprensió lectora.

Dijous 28 de gener

MATÍ:

- **Llengua Castellana a 2n B:** Els infants la lectura dels 15 minuts. Al no venir l'O he estat ajudant als infants en el treball de la descripció. Han hagut de fer una invitació d'un aniversari.
- **Medi Social a 2n B:** Després de la lectura del mestre, hem seguit amb el projecte del poble. Hem parlat sobre els ocells que podem trobar a Parets. Amb l'ajuda de la pissarra em buscat les imatges dels ocells i per grups de taula havien de decidir quin ocell era.
- **Hora Complementària:** S'ha parlat sobre el carnestoltes i les consignes de carnaval.

TARDA:

- **Català / Matemàtiques a 3r B:** Els infants han repassat el tema de medi. He fet un suport individualitzat a la N.

Divendres 29 de gener

MATÍ:

- **Tutoria a 2n B:** Han aprofitat la sessió per acabar feines i per la confecció de les disfresses de carnestoltes.
- **Expressió escrita 1r:** Durant aquesta hora han treballat la descripció de les persones, i havien de pintar una imatge amb els colors que esmentava la descripció.
- **Ètica a 2n B:** Han seguit acabant feines.
- **Hora Complementària:** No hi ha.

TARDA:

- **Medi Social / Protagonista a 5è A:** He estat amb el M ajudant-lo a acabar un mapa dels rius, ja que no l'havia portat de casa fet.

Hem fet una revisió de l'agenda i del material que havien de portar-se a casa per fer els deures o estudiar. Per acabar, em baixat al gimnàs i els infants de sisè han presentat la festa de carnaval amb la lectura de les consignes.

➤ **Tercera setmana**

Dilluns 1 de febrer

MATÍ:

- **Matemàtiques a 2n B:** Primer de tot, fan la lectura, l'O arriba més tard a l'aula i em poso amb ell per seguir la seva lectura. Realitza la data, ell ha sabut quin dia era. Realitzen la correcció dels deures. Hem seguit treballant al dossier de sumes i el dossier de restes amb l'ajuda del material.
Avui estava amb llenguatge infantil i sense ganes de treballar. He acabat posant una línia per tal que posi la data al seu lloc.
- **Castellà a 2n B:** Han fet la lectura d'un poema i també han seguit amb el test de l'EAP
- **Medi Social a 3r B:** Lectura del llibre per part de la mestra, han fet una aturada i han estat comentant tot el llibre i cada infant havia de dir una idea del llibre.
- **Hora Complementària:** Trobada amb l'EAP.

TARDA:

- **Medi Social a 2n B:** Hem seguit amb el projecte del poble. Hem treballat els animals del poble de manera grupal. Visita del voluntari de l'institut.

Dimarts 2 de febrer

MATÍ:

- **Medi Social a 3r A:** Siguem amb les consignes del carnestoltes. Després de la lectura han repassat els conceptes de l'examen. Introducció del nou tema amb un esquema.

- **Matemàtiques a 2n B:** Rebem suport d'una mestra de l'escola per fer el desdoblament. Hem realitzat problemes de càlcul mental del quinzet. Hem fet també la tasca de la data.
- **Matemàtiques 5è A:** Realització de les disfresses.
- **Hora Complementària:** Reunió del carnestoltes i la rua.

TARDA:

- **Llengua Catalana 2n B:** Hem treballat amb les lletres de confegir les activitats del dossier adaptat.

Dimecres 3 de febrer

MATÍ:

- **Llengua Catalana a 2n B:** Després de la lectura i fer amb l'O la data, és realitza el desdoblament. Realització d'un dictat de paraules i la seva correcció. Les paraules eren del mateix dossier adaptat.
- **Matemàtiques a 2n B:** Hem treballat amb el dossier adaptat.
- **Hora Complementària:** Reunió de les portes obertes i de la seva organització.

TARDA:

- **Grups interactius a 3r A:** Realització de les màscares i de les disfresses amb l'ajuda de mares i voluntaris.

Dijous 4 de febrer

MATÍ:

- **Llengua Castellana a 2n B:** Durant tot el matí anem a menjar la truita a les pistes d'atletisme del poble tota l'escola, família i voluntaris.
- **Hora Complementària:** Hem seguit realitzant les disfresses.

TARDA:

- **Català / Matemàtiques a 3r B:** He treballat amb la N activitats del llibre ortogrup, ja que tenia moltes feines sense acabar. Després, han treballat les figures geomètriques mitjançant preguntes que es feien els mateixos infants.

Divendres 5 de febrer

CARNAVAL

- **Quarta setmana**

Dilluns 8 de febrer FESTIU

Dimarts 9 de febrer

MATÍ:

- **Medi Social a 3r A:** Durant aquesta hora els infants realitzem pla lector.
- **Matemàtiques a 2n B:** A l'arribar a l'aula demano a l'O que realitzi la seva feina de la data. Durant aquesta hora es realitza el desdoblament. Aprofitem que són menys infants per realitzar càlcul mental.
- **Matemàtiques 5è A:** Després de la lectura del mestre, es fa un repàs del tema treballat. I faig un suport amb en M i en G en la realització d'una fitxa de divisions i multiplicacions.
- **Hora Complementària:** És realitza la segona sessió del curs de formació d'Educació Emocional. En aquesta ocasió ens posem per cicles i treballem dinàmiques de grup.

TARDA:

- **Llengua Catalana 2n B:** Després de la lectura, em poso amb l'O i realitzem algunes fitxes del dossier adaptat realitzar per la mestra d'EE i per mi, amb el suport de les lletres de confegir.

Seguidament, agafem un altre dels materials que creat per la intervenció educativa, aquest és el dictat mut. I realitzem diverses activitats.

Dimecres 10 de febrer

MATÍ:

- **Llengua Catalana a 2n B:** Després de la lectura, em poso amb l'O per realitzar la tasca de la data. Seguidament, fem un joc d'ordenar els mesos i els dies. Un cop realitzada aquesta tasca, agafem les lletres de confegir i treballem les els dies de la setmana amb les lletres. També treballem amb un altre material de la meva intervenció.

Aquest material és el de les inicials i l'O segueix treballant amb les imatges la lletra inicial de cadascuna.

- **Matemàtiques a 2n B:** Treballo mitjançant material les restes amb l'0. Després, realitzem una fitxa del seu dossier on es treballa el nombre anterior i el nombre posterior.
- **Anglès a 2n B:** Començo a realitzar l'examen adaptat de matemàtiques que farà, tenint en compte els continguts que volem avaluar del seu PI.
- **Hora Complementària:** Es reuneixen tots els mestres i realitzen una sessió informativa sobre la normativa del centre.

TARDA:

- **Grups interactius a 3r A:** Realitzem grups interactius de matemàtiques. A mi em toca l'activitat d'un problema d'un llibre, els infants han de consensuar qualsevol decisió amb el grup, ja que si no, no es valida. És un problema que va augmentant. Per acabar, realitzo un concurs en parella de multiplicacions. Però, en aquest només es val aixecar la mà quan han comentat el resultat amb el company o companya.

Dijous 11 de febrer

MATÍ:

- **Llengua Castellana a 2n B:** L'O no ha vingut. Els infants segueixen amb les activitats del llibre i escolten un àudio d'un conte.
- **Medi Social a 2n B:** Abans de realitzar medi, faig la lectura d'un conte que agrada molt als infants. Seguidament, treballem el projecte de Parets. En aquesta ocasió toca treballar les biblioteques del poble i els infants treballen per grups de taula. També rebem el reforç de la P. Realitzo l'observació d'un dels infants amb el Prodiscat, per un possible cas de dislèxia.
- **Hora Complementària:** Es realitza el "parlem de nens" de cicle inicial. En aquest es reuneixen una mestra d'EE, un integrant de l'equip directiu, les tutores dels cursos de Cicle Inicial i els especialistes. En aquesta sessió es pretén presentar i parlar d'algun infant que comenci a tenir problemes. Les mestres abans de portar un acte sobre l'infant que volen parlar.

TARDA:

- **Català / Matemàtiques a 3r B:** Realitzen activitats de matemàtiques amb el llibre del set i mig. A més a més, parlen sobre l'examen. Faig un suport més individualitzat a la N.

Divendres 12 de febrer

MATÍ:

- **Tutoria a 2n B:** Després de la lectura dels 15 minuts i de realitzar la tasca de la data amb l'O. Avui els infants tenen pla lector. Durant aquest pla lector aprofitem per preguntar a la J algunes de les preguntes sobre la biblioteca del projecte de Parets. Els infants primer comenten els llibres que han llegit i després es llegeixen tres de nous que es quedaran a l'aula durant tres setmanes.

- **Expressió escrita 1r:** Anem a veure una funció al teatre amb tot el Cicle Inicial.
- **Ètica a 2n B:** Anem a veure una funció al teatre d amb tot el Cicle Inicial.
- **Hora Complementària:** No hi ha.

TARDA:

- **Medi Social / Protagonista a 5è A:** Em deixen temps per fer treball personal, ja que estan fent un repàs del tema de medi.

- **Cinquena setmana**

Dilluns 15 de febrer

MATÍ:

- **Matemàtiques a 2n B:** Avui no ha vingut l'O. Durant la primera hora de matemàtiques ajudo als infants que tenen més problemes a realitzar algunes de les tasques del llibre.
- **Castellà a 2n B:** A l'hora de castellà els infants realitzen un dictat del llibre i dediquen l'hora la correcció d'aquest.
- **Hora Complementària:** Realitzem un cicle per tal de parlar dels continguts que es treballaran a ètica durant el tercer trimestre.

TARDA:

- **Medi Social a 2n B:** Després de la lectura de 15 minuts, seguim treballant el projecte del poble, realitzem diverses fitxes que parlen sobre el mercat del poble.

Dimarts 16 de febrer

MATÍ:

- **Medi Social a 3r A:** Durant aquesta sessió els infants segueixen treballant el tema mitjançant un esquema que realitzen de manera grupal.

- **Matemàtiques a 2n B:** Avui no ha vingut l'O, es realitza el desdoblament i els infants segueixen realitzant problemes. En aquest cas jo faig un suport més individualitzat al R.
- **Matemàtiques 5è A:** Els infants estan realitzant les multiplicacions amb decimals. Així doncs, ajudo a en G i en M amb els dubtes que tenen durant la realització de la fitxa.
- **Hora Complementària:** Hi ha comissions. Estic amb la comissió de dins de l'aula i realitzem diversos cartells per a les portes obertes de l'escola.

TARDA:

- **Llengua Catalana 2n B:** Després de la lectura, ja que no ha vingut a l'O ajudo als infants que tenen més problemes en la realització d'una expressió escrita.

Dimecres 17 de febrer

MATÍ:

- **Llengua Catalana a 2n B:** Després de la realització de la data de manera individual i autònoma. Realitzem un dictat de paraules. Les paraules que apareixen són paraules que ha treballat al dossier adaptat de català. Intento que comenci a fer les paraules en lletra lligada. En acabar aquesta tasca agafem una paraula i fem una frase.
- **Matemàtiques a 2n B:** Durant aquesta hora realitzem càlcul mental. Després treballem mitjançant material les figures geomètriques.
- **Anglès a 2n B:** Em poso amb l'O i mitjançant els cartellets treballem les peces de roba. Seguidament treballem les diverses estacions amb l'ajuda d'un mural que tenen a la mateixa aula.
- **Hora Complementària:** Treball personal.

TARDA:

- **Grups interactius a 3r A:** En aquesta ocasió estic a un grup interactiu d'una comprensió lectora, ja que durant aquesta sessió els infants treballen la llengua. M'adono que als infants tot i que, realitzen moltes activitats en grup els hi costa molt en ocasions posar-se d'acord.

Dijous 18 de febrer

MATÍ:

- **Llengua Castellana a 2n B:** Els infants segueixen treballant mitjançant el llibre i jo realitzo un suport individualitzat a l'O, per tal de què pugui seguir el transcurs de la classe.
- **Medi Social a 2n B:** Durant aquesta hora ve un substituït i seguim amb el projecte del poble. Seguim amb el treball de la festa major i amb les activitats que es realitzen al poble durant la festa.
- **Hora Complementària:** Treball personal.

TARDA:

- **Català / Matemàtiques a 3r B:** Els infants es comencen a preparar per les competències bàsiques. És per això que primer realitzen una comprensió oral i una prova de matemàtiques. Per acabar, realitzen de manera grupal la correcció de la prova de matemàtiques.

Divendres 19 de febrer

MATÍ:

- **Tutoria a 2n B:** Primer de tot els infants comencen fent la lectura i l'O realitza sòl la seva tasca diària. Seguidament ve la substituïda de la tutora, ja que aquesta està malalta.

Durant aquesta hora els infants realitzen una activitat que tracta de posar el seu nom verticalment en un full, i han de posar amb les seves lletres un adjectiu que els defineixi, aquest pot estar al principi, final o en mig, aprofitant les lletres del seu nom. Després, fem una posada en comú dels adjectius que s'han posat cadascun dels infants.

- **Expressió escrita 1r:** Durant aquesta sessió els infants en el grup de desdoblament treballen la carta. Primer de tot treballen les parts mitjançant un full on les parts estan separades per colors. Seguidament han de pintar en una nova carta les parts seguint l'exemple. Per acabar escriuen una carta col·lectiva a un infant de la classe que porta dies malalt.
- **Ètica a 2n B:** És realitza el desdoblament de religió. Els infants que és queden a ètica visualitzen el vídeo del conte de la gallina. Després, cadascun dels infants ha d'explicar que ha entès del conte i posar-ho en comú. Els infants parles d'accions que fan que ajudin als altres.
- **Hora Complementària:** No hi ha.

TARDA:

- **Medi Social / Protagonista a 5è A:** Després de la lectura, el mestre explica a l'aula que el nou tema el treballaran d'una manera diferent. L'aula es repartirà en cinc grups i cadascun dels grups tindrà un apartat del tema. Aquesta hauran de realitzar les activitats del seu apartat i extreure les idees principals per poder realitzar un mural. També han de fer una cerca complementària d'informació i fotografies. Aquest mural i la seva presentació substituirà l'examen.

➤ **Sisena setmana**

Dilluns 22 de febrer

MATÍ:

- **Matemàtiques a 2n B:** Realitzem la tasca de la data. Seguim amb el dossier del quinzet amb els problemes de càlcul mental.
- **Castellà a 2n B:** A segona hora no realitzem castellà, ja que els dos segons anem a visitar el mercat per tal d'omplir algunes dades del dossier del projecte del poble. Durant la visita ens fixem en els tipus de parades que hi ha i el que es ven en aquestes. També fem la compra d'unes mandarines per a tota la classe.
- **Medi Social a 3r B:** Estan treballant les temperatures, i parlen dels instruments que existeixen per mesurar les temperatures i on es posaran els diferents termòmetres per tal de poder realitzar un gràfic.
- **Hora Complementària:** Treball personal.

TARDA:

- **Medi Social a 2n B:** Després de la lectura seguim amb el projecte del poble i tenim l'ajuda d'un voluntari de l'institut. Omplim les fitxes del mercat, gràcies a l'observació que hem fet al matí. Apuntem a la pissarra totes les parades que hem vist i el seu nombre per posteriorment fer un gràfic de barres.

Dimarts 23 de febrer

MATÍ:

- **Medi Social a 3r A:** Durant aquesta hora acompanyo a un grup d'infants a col·locar uns termòmetres per l'escola per treballar les temperatures. Posem un termòmetre on fa sol i un termòmetre on dóna l'ombra tot el dia. També ens fixem per on surt el sol.

- **Matemàtiques a 2n B:** Els infants tenen desdoblament. Amb l'O realitzem càlcul mental de sumes, un cop l'ha realitzat el corregim de manera conjunta.
- **Pati:** Problema amb la pilota.
- **Matemàtiques 5è A:** Durant aquesta hora em tocava anar a cinquè. Però per poder observar el protagonista de la setmana em deixen anar a segon. Els infants de cicle inicial al protagonista es barregen en tres grups, llavors segueixen un calendari d'intervencions. En aquesta ocasió el protagonista és un infant de segon que explica primer mitjançant un mural un conte. Seguidament amb un ninot explica el conte. Un cop ha acabat els infants tenen l'oportunitat de preguntar a l'infant, per exemple perquè l'ha escollit o perquè li agrada. El protagonista de cicle inicial es tracta d'explicar alguna cosa que els mateixos infants vulguin amb el suport d'un mural.
- **Hora Complementària:** Avui hi ha comissions, així que preparem els materials de les portes obertes amb la comissió de dins de l'aula.

TARDA:

- **Llengua Catalana 2n B:** Amb l'O realitzo activitats de la meva intervenció. En aquesta ocasió amb un dels materials que vaig prepara realitzem un dictat mut. Primer de tot ell ha d'escollir deu imatges que estan en unes peces de dominó. Ell mateix pot decidir l'ordre. La consigna és primer dir la paraula i després escriure-la. Seguidament fem dues columnes de les paraules que ell creu que estan malament i les que estan correctes. D'aquesta manera ell mateix ja pot autocorregir-se. Seguidament, jo acabo de guiar-lo en aquestes dues columnes de la correcció i intentem esbrinar les paraules que encara tenen algun error. Un cop totes les paraules estan a la columna de les paraules correctes, fem una última lectura.

Dimecres 24 de febrer

MATÍ:

- **Llengua Catalana a 2n B:** Després de la lectura dels deu minuts, realitzo la mateixa intervenció de la data. A més a més, avui realitzem un joc on hem d'ordenar els mesos de l'any i els dies de la setmana. A continuació seguim amb el dossier adaptat i les lletres de confegir, amb aquestes treballem la creació de paraules.
- **Matemàtiques a 2n B:** L'O comença a realitzar la prova de matemàtiques que vam preparar de manera individual. Aquesta prova la ha de realitzar de manera individual, tot i que, joestic al seu costat i explico els enunciats i en alguna ocasió que ha de fer.
- **Anglès a 2n B:** La mestra em demana si em puc posar amb en S i l'O per tal de realitzar la prova d'angles. Realitzen la prova amb el suport dels cartellets i de les imatges.
- **Hora Complementària:** Durant aquesta hora hi ha claustre de mestres i es parla sobre les portes obertes de l'escola.

TARDA:

- **Grups interactius a 3r A:** En aquesta ocasió no realitzo cap grup interactiu, ja que han vingut tots els voluntaris. Així doncs, puc observar com és realitzen els quatre grups. En aquests grups es treballen les matemàtiques, en un grup el càlcul de perímetre, en un altre les figures geomètriques planes, en un altre un problema i en l'últim un dominó de multiplicacions. Els infants passen 15 minuts exactes en cadascun dels grups i el que s'intenta és que en tot moment els infants decideixen de manera grups i el mestre faci de guia i acompanyi als infants.

Dijous 25 de febrer

MATÍ:

- **Llengua Castellana a 2n B:** Després de fer la lectura i la tasca de la data.

Explico a l'O que avui farem activitat interactives mitjançant a l'ordinador. Repassem aspectes d'ortografia i gramàtica a través de jocs. Treballem (s,ss,z,c – ll, j g)

- **Medi Social a 2n B:** Amb el reforç de la P seguim treballant el projecte del poble. En aquest cas treballem la festa major i els seus personatges. Per treballar els gegants del poble portem uns ninots de la biblioteca per tal de què els infants els puguin descriuen i dibuixar més fàcilment. Realitzem primer la descripció oralment i després l'apuntem a la pissarra.
- **Hora Complementària:** Treball personal.

TARDA:

- **Català / Matemàtiques a 3r B:** Després de la lectura, els infants segueixen amb les proves de les competències bàsiques. Comencen realitzant una comprensió lectora i per acabar una prova de matemàtiques, tot de manera individual i sense cap ajuda.

Divendres 26 de febrer

MATÍ:

- **Tutoria a 2n B:** Els infants han aprofitat aquesta hora per acabar feines. Amb l'O he aprofitat per realitzar una activitat de la intervenció educativa. Aquesta consisteix en posar les imatges amb la lletra amb la qual comencen. Primer de tot l'infant ha de dir que es la imatge i abans de col·locar-la ha d'identificar quina és la lletra inicial.
- **Expressió escrita 1r:** No s'ha realitzat el desdoblament, i he estat amb tota l'aula. He estat ajudant als infants amb més dificultats a realitzar una prova de català.
- **Ètica a 2n B:** No es realitza la religió. Han estat veient diversos vídeos que treballen els valors i seguidament han comentat cadascun de manera grupal, mitjançant un debat.
- **Hora Complementària:** No hi ha.

TARDA:

- **Medi Social / Protagonista a 5è A:** Primer de tot, els infants fan la lectura. Després, segueixen amb el treball del tema, així que es posen per grups i comencen a triar quina és la informació que posaran al mural.

- **Setena setmana**

Dilluns 29 de febrer

MATÍ:

- **Matemàtiques a 2n B:** Primer de tot els infants han realitzat la lectura. Després, la mestra taula per taula ha anat demanat els deures del cap de setmana als infants. Un cop he realitzat amb l'O la tasca de la data de manera correcta, ja que ell mateix s'ha recordat. Hem seguit amb la segona part de l'examen. Aquesta li ha costat més, ja que havia de realitzar unes restes i ha necessitat material.
- **Castellà a 2n B:** Durant aquesta hora hem aprofitat el material de la meva intervenció educativa, per realitzar un dictat mut en castellà. Després amb les mateixes paraules que havíem treballat, hem realitzat un dictat, per tal de veure si tornava a cometre errors. Després ha agafat una d'aquestes paraules i ha fet una frase, ha estat una activitat bastant divertida i dinàmica.
- **Medi Social a 3r B:** Hem estat amb una altre mestre realitzant una comprensió lectora de les competències bàsiques sobre el reciclatge. Seguidament han començat a copiar el quadre de les temperatures.
- **Hora Complementària:** Hem realitzat l'avaluació de matemàtiques de l'O a partir de l'examen.

TARDA:

- **Medi Social a 2n B:** Hem seguit amb el projecte de la festa major, responen a les preguntes i posant una música sobre flautes i gralles. Una de les fitxes requeria preguntar quants alumnes eren a cadascuna de les aules. És per això que per grups de taula he acompanyat als infants a preguntar a les aules quants eren.

Dimarts 1 de març

MATÍ:

- **Medi Social a 3r A:** Els infants primer han fet els 10 minuts de lectura i després han marxat a realitzar el pla lector, que tenen un cop al mes tots els grups de l'escola.
- **Matemàtiques a 2n B:** L'O quan he arribat a l'aula ja havia fet la tasca de la data. Així que com avui hi ha desdoblament, hem realitzat càlcul mental, per tal de poder observar si ha millorat una mica.
- **Pati:** Problema a l'hora d'estar assegut a la rotllana.
- **Matemàtiques 5è A:** Primer de tot el mestre ha fet la lectura del llibre que estan llegint, seguidament han començat un nou temari i jo he estat fent suport a en M i en G per tal de realitzar les diverses activitats.
- **Hora Complementària:** Els dimarts sempre hi ha comissions, jo he estat amb la comissió de dins de l'aula, i hem estat preparant diversos materials de cara a les portes obertes de l'escola.

TARDA:

- **Llengua Catalana 2n B:** Durant aquesta sessió he presentat a l'O la prova de català. Ha començat la prova bastant bé, tot i que s'ha saltat la feina de fer la frase. Després la tutora de l'aula i jo hem marxat a fer una reunió amb la mestra d'EE per tal de poder parlar sobre l'avaluació de l'O.

Així doncs, em portat el PI que vam estar revisant per tal de poder mirar que ha assolit, que està en procés d'assoliment i que no ha assolit. També hem deixat preparat els continguts que treballarà durant el tercer trimestre.

Dimecres 2 de març

MATÍ:

- **Llengua Catalana a 2n B:** Durant aquesta sessió primer els infants han realitzat la lectura diària de 15 minuts. Seguidament, amb l'O he seguit realitzant la prova de català. Ha estat realitzant la frase que havia d'escriure amb dues paraules, ha costat una mica, ja que ell volia escriure una frase diferent. Així doncs, un cop hem acabat aquesta tasca, hem realitzat un dictat frases i per haver-ho realitzat de manera correcta, ha pogut escriure dues frases sobre el que ell volgués. Després hem fet una activitat de la intervenció educativa, aquesta tracta de posar diverses imatges a un abecedari, ell ha d'agafar el cartellet amb la imatge i posar-ho amb la lletra inicial amb la qual comença la paraula. Llavors posàvem diversos cartellets amb imatge cap per avall, ell agafava un i deia el nom, seguidament el posava amb la lletra amb la qual començava.
- **Matemàtiques a 2n B:** Ha estat més difícil aquesta segona hora, ja que durant l'anterior hora ha realitzat molta feina. Llavors hem seguit treballant el dossier de matemàtiques que té adaptat però fent petites pauses.
- **Anglès a 2n B:** Durant aquesta hora he demanat assistir a una reunió de delegats on es parlava sobre les propostes del dia de Sant Jordi. Els delegats de cadascun dels grups de l'escola de primària, es reuneixen a l'aula del mestre juntament amb dues coordinadores. Durant aquesta hora cada delegats explica quines són les propostes que van sortir a l'aula, i totes les propostes són apuntades per la mestra a la pissarra i un encarregat que apunta en un acte els acords que es decideixen.

Així doncs, seguidament han escollit les propostes més viables i que es poden realitzar en el full de l'acta, que passarà a l'equip de mestres, per tal d'acabar de decidir quines propostes s'acabaran realitzant.

- **Hora Complementària:** Durant aquesta hora s'ha realitzat al cicle de tots els mestres sobre la festa de pasqua. S'ha establert quines activitats es realitzaran el 18 de gener.

TARDA:

- **Grups interactius a 3r A:** Durant aquesta sessió de grups interactius sí que vaig estar realitzant una activitat. Aquesta setmana els grups interactius són de llegua i la meva activitat era un comprensió lectora. Primer de tot els infants havien decidit com fer la lectura del text de manera conjunta, seguidament de manera oral anaven responen a les preguntes del text. La meva tasca era guiar als infants en la realització de la tasca però intentar que en tot moment treballessin junts aprenen a decidir de manera conjunta.

Dijous 3 de març

MATÍ:

- **Llengua Castellana a 2n B:** Avui no ha vingut l'O. Durant aquesta sessió m'han deixat realitzar l'informe de l'avaluació del segon trimestre de l'O.
- **Medi Social a 2n B:** Després de fer la lectura per part de la mestra, hem seguit treballant el projecte del poble amb el dossier. La mestra en aquesta ocasió m'ha deixat fer part de la classe. Els infants havien de seguir parlant sobre el nombre dels alumnes i havien de fer una suma de totes les classes. Per fer aquesta tasca hem decidit primer de tot realitzar una suma per cicles, per tal que la suma no fos tan llarga. Seguidament hem escrit el nombre d'alumnes a la pissarra, i hem identificat la centena, la desena i la unitat.

Un cop fet això hem marxat a l'hort, a plantar unes escaroles que ens han deixat preparades la comissió de l'hort de l'escola.

- **Hora Complementària:** Hem començat l'avaluació de cicle Inicial, en aquesta es reuneixen les tutores dels cursos, els especialistes, les dues mestres d'EE i l'equip directiu. Durant aquesta hora s'ha realitzat l'avaluació de primer i de segon A.

TARDA:

- **Català / Matemàtiques a 3r B:** Durant aquesta sessió els infants no han realitzat la lectura i han passat directament a la realització de l'examen de medi. Jo he estat ajudant als infants que tenien més dificultats.

Divendres 4 de març

MATÍ:

- **Tutoria a 2n B:** Durant aquesta sessió la mestra ha explicat als infants una de les activitats que es realitzaran durant el plenari. Aquesta consisteix en la realització d'un lipdub, per això hem posat exemples de vídeos a la pantalla. Seguidament s'ha parlat d'alguns dels conflictes que han sorgit durant la setmana.
- **Expressió escrita 1r:** Durant aquesta sessió els infants han estat treballant les paraules amb s/ss/ç/z. He estat fent un suport individual a un dels infants. També han realitzat un dictat de paraules.
- **Ètica a 2n B:** Després de fer la lectura per part de la mestra, hem seguit acabant algunes de les feines i arxivant.
- **Hora Complementària:** No hi ha els divendres.

TARDA:

- **Medi Social / Protagonista a 5è A:** Durant aquesta sessió, he estat amb la meva tutora de pràctiques al centre, mirant totes les feines que ha realitzat l'O durant el transcurs del segon trimestre, per tal de preparar els dossiers adaptats del segon trimestre. També hem revistat l'informe de l'O.

➤ **Vuitena setmana**

Dilluns 7 de març

MATÍ:

- **Matemàtiques a 2n B:** El primer de tot en arribar a la classe els infants han agafat el llibre de lectura i han realitzat els deu minuts. Seguidament, he realitzat amb l'O la tasca que té de la data diària. Avui ha estat més difícil, ja que ha arribat a l'aula nerviós i inquiet. Un cop acabada la tasca hem realitzat una fitxa de matemàtiques del dossier.
  - **Castellà a 2n B:** Durant l'hora de castellà he estat ajudant a l'O ha realitzar un examen, quasi bé tot l'examen ha estat realitzat amb la meva ajuda i alguna de les activitats de manera oral.
  - **Medi Social a 3r B:** S'han allargat els deu minuts de lectura, ja que els infants estaven molt nerviosos i necessitaven relaxar-se del patí. Seguidament, la mestra ha repartit els exàmens de medi i han estat revisant cadascuna de les activitats.
- **Hora Complementària:** Treball personal.

TARDA:

- **Medi Social a 2n B:** Durant la tarda hem seguit treballant el dossier del projecte del poble, durant aquesta sessió hem realitzat un problema de matemàtiques. Seguidament, hem començat a explicar la història de la pedra del diable.

Dimarts 8 de març

MATÍ:

- **Medi Social a 3r A:** Els infants de cicle mitjà han marxat d'excursió a les coves. Així doncs, he tingut temps per realitzar treball personal.

- **Matemàtiques a 2n B:** Durant aquesta sessió es realitza el desdoblament i amb l'O he seguit realitzant les fitxes del seu dossier que queden per acabar. També ha realitzat el càlcul mental dels companys, però no tenia un temps.
- **Matemàtiques 5è A:** El mestre ha presentat un nou conte de llegendes. Seguidament han corregit els deures de la setmana passada i han començat a realitzar dos exercicis. He estat realitzant suport a en M i en G.
- **Hora Complementària:** Durant aquesta sessió s'ha acabat de realitzar l'avaluació de cicle inicial. S'ha parlat de segon.

TARDA:

- **Llengua Catalana 2n B:** Després dels 10 minuts de lectura, hem seguit realitzant una de les activitats de la meua intervenció educativa. Primer de tot ell ha d'escollir deu imatges que estan en unes peces de dominó. Ell mateix pot decidir l'ordre. La consigna és primer dir la paraula i després escriure-la. Seguidament fem dues columnes de les paraules que ell creu que estan malament i les que estan correctes. D'aquesta manera ell mateix ja pot autocorregir-se. Seguidament, jo acabo de guiar-lo en aquestes dues columnes de la correcció i intentem esbrinar les paraules que encara tenen algun error. Un cop totes les paraules estan a la columna de les paraules correctes, fem una última lectura.
Després, hem fet una activitat de la intervenció educativa, aquesta tracta de posar diverses imatges a un abecedari, ell ha d'agafar el cartellet amb la imatge i posar-ho amb la lletra inicial amb la qual comença la paraula. Llavors posàvem diversos cartellets amb imatge cap per avall, ell agafava un i deia el nom, seguidament el posava amb la lletra amb la qual començava.

Dimecres 9 de març

MATÍ:

- **Llengua Catalana a 2n B:** Aquesta sessió em treballat mitjançant el cartell de la data.

Primer de tot, hem ordenat els dies de la setmana i després els mesos de l'any. Hem realitzat aquesta tasca dos cops. Amb els cartellets dels dies de la setmana, li he fet preguntes com:

- Avui quin dia és?
- Quin dia va ser ahir?
- Demà quin dia és?
- Quin és el primer dia de la setmana?
- I quin és l'últim dia de la setmana?
- Quins són els dos dies que no venim a l'escola?

- **Matemàtiques a 2n B:** Durant aquesta hora hem estat acabant les fitxes que queden pendent del segon trimestre.
- **Anglès a 2n B:** Durant aquesta hora els infants han treballat el vocabulari dels jocs. Jo he estat amb l'O relacionant la paraula amb la imatge dels diferents tipus de joc.
- **Hora Complementària:** Preparació del material de les portes obertes.

TARDA:

- **Grups interactius a 3r A:** Durant aquests grups interactius es treballaran les matemàtiques. A mi em toca una activitat de la sèrie numèrica a partir de les multiplicacions. Agafem la bola del numero 2 i diem multiplicacions que tinguin com al resultat el dos. Seguidament agafem el numero 4 i realitzem la mateixa tasca.

Dijous 10 de març

MATÍ:

- **Llengua Castellana a 2n B:** Després de la lectura de diverses frases amb l'O i de realitzar la data amb els cartellets. Realitza diverses activitats interactives amb l'ordinador. Les activitats escollides treballen el singular i el plural, el femení i el masculí. També treballem la g i la j.
- **Medi Social a 2n B:** Els infants ja han acabat el projecte de Parets. Així doncs, ha tornat al llibre de medi.

L'O tot i que, no té llibre realitzem un dossier adaptat amb quasi bé moltes de les activitats que realitzen els seus companys, d'aquesta manera ell veu que està fent el mateix.

- **Hora Complementària:** Repàs de la metodologia.

TARDA:

- **Català / Matemàtiques a 3r B:** Durant aquesta tarda els infants han primer fet una revisió de l'examen de matemàtiques. Després han acabat un conte relacionat amb l'excursió a les coves.

Divendres 11 de març

MATÍ:

- **Tutoria a 2n B:** Avui hem tingut pla lector. L'O avui ha realitzat la tasca de la data sense el meu suport.
- **Expressió escrita 1r:** Durant aquesta sessió s'ha fet el desdoblament. Així doncs, he estat amb un dels grups fent suport a diversos infants, han seguit treballant la carta mitjançant una comprensió lectora.
- **Ètica a 2n B:** Com que el final del trimestre està a prop hem seguit realitzant les tapes dels àlbums.
- **Hora Complementària:** No hi ha.

TARDA:

- **Medi Social / Protagonista a 5è A:** Durant aquesta sessió els infants han començat el projecte interdisciplinari, han començat parlant sobre que és el que volen saber.

- **Novena setmana**

Dilluns 14 de març

MATÍ:

Durant tot el matí assisteixo a la CAD (Comissió d'Atenció a la Diversitat). En aquesta comissió es reuneixen la mestra d'EE de l'escola, l'equip directiu

i la psicopedagoga de l'EAP. Es comença per CS, i es va parlar d'aquells alumnes que ja estan dintre de la CAD o que són demanda per l'entrada. Així doncs, es fa un seguiment de l'infant a partir d'una graella que indica les mesures metodològiques que per exemple té l'infant, si rep algun servei extern o si rep un servei de l'escola. Es van repassant totes les classes fins a Educació Infantil. En aquesta escola hi ha dues mestres d'EE, una mestra s'encarrega de portar tots els infants de segon a sisè i l'altra mestra s'encarrega d'Infantil a Primer.

TARDA:

- **Medi Social a 2n B:** Durant la tarda el primer que faig en arribar a l'aula és mirar si l'O ha fet la data amb els cartellets. Seguidament, ens posem a realitzar les feines del llibre de medi. L'O durant aquest tercer trimestre treballarà quasi les mateixes activitats que els seus companys però en un dossier i amb alguna adaptació.

Dimarts 15 de març

MATÍ:

- **Medi Social a 3r A:** Durant aquesta hora faig una revisió de les feines dels arxivadors dels infants, per tal que tot estigui correcte a l'àlbum.
- **Matemàtiques a 2n B:** Quan arribo a l'aula el primer que faig es mirar si l'O ha realitzat la tasca de la data. Seguidament, ajudo a realitzar les tapes de l'àlbum de les feines del segon trimestre que els infants es portaran el divendres a casa.
- **Matemàtiques 5è A:** Acabar les portades per el dossier del segon trimestre de cinquè.
- **Hora Complementària:** Realització del material de l'O pel tercer trimestre (el dossier adaptat de català i el dossier adaptat de matemàtiques).

TARDA:

- **Llengua Catalana 2n B:** Excursió Escola de la Música.

Dimecres 16 de març EXCURSIÓ A ARENYS DE MAR

Dijous 17 de març

MATÍ:

- **Llengua Castellana a 2n B:** Segueixo treballant amb l'O, que marxo de l'escola. Presentació de la persona que estarà amb ell després de setmana santa.
- **Medi Social a 2n B:** Explico a la nova noia tot el material que té l'O i quines activitats haurà de realitzar durant el tercer trimestre.
- **Hora Complementària:** Reunió actuacions d'èxit.

TARDA:

- **Català / Matemàtiques a 3r B:** Acabem els àlbums.

Divendres 18 de març

Dia de la mona i comiat.

8.3. Annex 3. Transcripció de l'entrevista de la cap d'estudis de l'escola.

Preguntes de l'entrevista a la mestra de l'escola encarregada de la coordinació amb els instituts.

1. Com creus que els infants viuen la transició?

Per una part, els nens i les nenes tenen moltes ganes i il·lusió d'anar a l'institut. És una nova etapa per ells i és sinònim de què es fan grans. A l'escola són els grans però també són conscients que a l'institut seran els més petits. Barrejat amb aquest sentiment d'entusiasme, senten inseguretat davant del que es trobaran allà: noves amistats, nous reptes acadèmics, noves maneres de treballar, nous mestres...

2. Em pots explicar com es du a terme la transició de la primària a la secundària a l'escola?

En el dia a dia intentem explicar als alumnes les diferències que es trobaran a l'institut: més alumnes a les aules, més exigència acadèmica i més varietat de mestres i d'assignatures. Al 3r trimestre realitzem una visita a cada un dels instituts, on els expliquen mínimament el seu funcionament. Crec que, és important acompanyar-los en aquest primer contacte, ja que amb nosaltres es troben més segurs.

3. De quina manera es realitza el traspàs de la informació de tots els infants de sisè?

A final de curs realitzem reunions amb els tutors i/o equips directius dels instituts. En aquestes reunions el tutor de 6è de l'escola porta omplert de cada alumne el document oficial de traspàs (igual per a totes les escoles de Parets) que recull informació rellevant del nen/a: tant personal com acadèmica. Es va comentant els aspectes que es consideren més importants.

4. Hi ha contacte amb els centres de secundària del poble?

Amb els instituts tenim contacte a través d'un seminari de coordinació on participem totes les escoles públiques i els 2 instituts. Allà acordem aspectes importants (metodològics, acadèmics i d'hàbits) i intentem que la transició de primària a secundària sigui el menys brusca possible.

5. Formeu part de la XEF, col·laborar amb aquesta xarxa que uneix l'escola amb la família, afavoreix a la transició dels infants a l'institut?

A la XEF no hi ha representants de cap dels instituts, tot i que està obert a que vinguin. A la xarxa parlem de diferents aspectes relacionats amb l'educació i com atendre'ls en les diferents etapes de la infància/adolescència.

6. Quina relació manteniu amb els ex-alumnes?

Els ex-alumnes tenen les portes obertes de l'escola i els convidem a què vinguin de voluntaris, d'aquesta manera continuen vinculats amb nosaltres.

7. Hi ha algun contacte previ amb l'institut (informes, reunions, infants amb NEE)?

Com t'he explicat abans.

8. Existeix algun contacte amb els tutors del nou centre?

Previ a l'inici de curs no hi ha cap contacte, excepte quan fem el traspàs d'informació. Un cop iniciat el curs, cap a finals del 1r trimestre hi ha una reunió amb els tutors dels instituts on ens comenten i/o preguntes sobre els alumnes.

9. Com es realitzen les reunions amb les famílies dels infants durant tot el procés? Quina informació reben?

A les entrevistes que es realitzen amb les famílies al llarg del curs de 6è, aquestes pregunten sobre els instituts. Des de l'escola se'ls explica les característiques i metodologies dels centres de secundària i en alguns casos els "aconsellem" quin institut seria més beneficiós pel seu fill/a segons les característiques individuals de cada alumne.

Sobre el procés de preinscripcions, els informem dels dies i de la documentació necessària. Algun institut ens fa arribar informació concreta i els hi fem arribar a les famílies.

10. Realitzeu alguna xerrada informativa per les famílies, per tal d'informar a les famílies de la importància del canvi d'etapa?

No realitzem xerrada informativa amb les famílies sobre el canvi de primària a secundària.

8.4. Annex 4. Transcripció de l'entrevista de la tutora de sisè de l'escola.

Preguntes de l'entrevista a l'actual mestra tutora de Sisè de l'escola.

1. Com creus que els infants viuen la transició?

6è és un curs que comencen pensant més en l'institut que no pas en l'escola. Alguns tenen moltes preguntes perquè tenen por o perquè se'ls hi fa molt costa a munt i, d'altres, no es preocupen tant perquè ja es veuen a l'institut i s'imaginen com serà.

Així que podem dir que la transició és diferent per a cada nen.

2. Em pots explicar com es du a terme la transició de la primària a la secundària a l'escola?

Els alumnes van a visitar els diferents instituts públics del voltant i se'ls hi respon a les preguntes quan sorgeixen o a l'hora de tutoria.

3. Com es prepara a un infant de l'escola en l'entrada a l'institut?

No es prepara de cap manera especial. A través de converses se'ls informa com serà anar a l'institut. El curs de 6è és complicat perquè hi ha moltes coses a fer i ens centrem en competències bàsiques que no pas en la transició.

4. Les famílies tenen informació dels centres que hi ha al poble?

Tenen la informació que reben de les portes obertes dels instituts, tot i que, en les entrevistes de principi de curs en pregunten coses i se'ls informa.

5. Hi ha algun intercanvi d'experiències amb els alumnes de l'institut?

No, no hi ha cap intercanvi, tot i que estaria molt bé.

6. Hi ha algun contacte previ amb l'institut (informes, reunions, infants amb NEE)?

A finals de 6è hi ha una reunió de traspàs d'informació amb cada institut sobre els alumnes que ho assistiran. Es passa tota la informació, també s'informa dels casos amb NEE, tot i que, em sembla que des de l'EAP també hi ha un traspàs.

7. Quines són les pors i temors més destacables dels infants?

Fan preguntes sobre quants alumnes hi haurà, quants grups es fan, si faran treballs i exposicions, quines assignatures impartiran, si posen molts "partes" per conducta...

8. Els infants saben que en arribar al nou centre no tindran als seus mateixos companys de sempre a l'aula? Com es mostren davant aquesta nova situació?

Sí que se'ls informa i la veritat és que, molts, no tenen por d'això perquè també saben que en algun moment o altre coincidiran.

Potser els espanta una mica més saber si algun amic o amiga van a un altre institut diferent.

9. A l'escola es realitzen pràctiques educatives com les tertúlies literàries o els grups interactius. Penses que poden afavorir d'alguna manera a l'infant a l'institut? Com per exemple a l'hora de treballar en grup?

I tant que penso que els hi afavorirà. Tot i que a alguns els hi pot costar treballar en grup, si més no ja saben què és i valoren aquest tipus d'agrupació.

10. Un cop els infants han marxat del centre, reps alguna informació dels seus nous tutors o et demanen alguna informació aquests?

A finals del 1r trimestre es fa una trobada amb els nous tutors per veure com estan i si els hi podem aportar més informació de la que tenen.

11. Com a tutora de l'aula penses que en moltes ocasions els alumnes, tot i totes les activitats que es realitzen arriben amb por i perduts a l'institut?

Més que amb por, que també, arriben perduts perquè és un espai molt més gran, perquè tot és nou, perquè no tenen sempre la mateixa persona de referència a la classe... Però, normalment, ho superen de pressa perquè tenen capacitat d'adaptació.

8.5. Annex 5. Transcripció de l'entrevista de la cap d'estudis de l'institut.

Preguntes de l'entrevista a la mestra de l'Institut, encarregada de la coordinació amb les escoles i de l'arribada dels alumnes al centre.

1. Com creus que els infants viuen la transició?

Al principi expressen moltes inseguretats però això dura pocs dies. Quan arriben a l'institut es troben amb persones molt conegudes i sovint amb familiars. Els primers dies hi ha molt d'acompanyament per part dels tutors.

2. Em pots explicar com es du a terme la transició de la primària a la secundària a l'escola?

Els professors de secundària mantenen diverses reunions amb els professors de primària per tal de conèixer les necessitats de cada alumne. Tanmateix es coordinen per conèixer els continguts i metodologia que s'ha emprat a l'escola.

Un cop comencen els alumnes a l'institut es realitza una reunió amb els tutors de primària durant el primer trimestre. En aquesta reunió es té informació més concreta de cada alumne i es poden realitzar consultes sobre alguns casos més significatius.

3. Com prepara l'institut l'entrada dels nous infants a primer d'ESO?

Realitzem tot un procés llarg de traspàs, fem les següents coses:

- Traspàs informació a l'escola de primària
- Traspàs informació de l'EAP per alumnes NEE.
- Traspàs informació de Serveis Socials per aquells casos significatius.
- Organització de grups en funció de la informació de primària.
- Organització d'espais.
- Traspàs d'informació als equips docents.

- Organització de l'acollida. Material lliurat, informacions centre...

4. Com és la rebuda dels infants al centre?

La rebuda sempre la fa el director, la coordinadora de 1r cicle i els tutors de cada grup.

5. Manteniu contacte amb les escoles del poble?

Sí, mantenim un constant contacte durant tot l'any.

6. Quan les escoles us transmeten els infants que entraran al vostre centre?

Doncs quan surten les llistes definitives d'admesos.

7. El tutor coneix l'infant abans de la seva entrada al centre?

En alguns casos els coneix personalment però generalment el tutor els coneix al setembre, quan comencen. Cal dir que els tutors no els coneixen personalment però tenen molta informació de cada alumne.

8. Contacteu amb l'escola abans de l'arribada dels infants?

Sí. Al final de curs.

9. A l'hora de crear els grups-classe seguïu alguna norma, ja que us trobeu amb l'entrada d'alumnes de diverses escoles?

A l'hora de crear els grups respectem les informacions sobre les compatibilitats i incompatibilitats que ens han passat els tutors de primària i intentem fer grups el més equilibrats possible (nombre de nois- noies, amb dictamen, amb problemes de conducta....).

10. Realitzeu les portes obertes per les famílies i els infants.

Hi ha altres contactes?

Sí, realitzem portes obertes al març per donar a conèixer a les famílies les característiques del nostre centre. Al juliol tornem a fer una altra reunió amb els pares i els alumnes que ja han estat admesos.

A l'octubre fem una reunió amb les famílies.

8.6. Annex 6. Transcripció de l'entrevista del tutor de primer de l'institut.

Preguntes de l'entrevista al mestre tutor d'una de les actuals classes de Primer de l'ESO de l'institut.

1. Com creus que els infants viuen la transició?

A vegades amb por perquè són els més petits de l'institut. De tota manera quan passa la primera setmana els veus més tranquils.

2. Em pots explicar com es du a terme la transició de la primària a la secundària a l'escola?

Les escoles ens passen molta informació dels alumnes:

- Informació personal, acadèmica, malalties que hem de conèixer, relacions amb altres alumnes... A principi de curs la coordinadora de 1r cicle ens passa tota la informació. Durant el primer trimestre els tutors ens trobem amb els tutors de primària per parlar dels alumnes de la nostra tutoria.

3. Com prepara un mestre tutor de primer l'entrada dels nous alumnes?

Principalment faig una lectura de tota la informació de cada alumne, organitzant com serà el moment d'acollida i ubicant a cada alumne a l'aula.

Faig una estructuració del Pla d'acció tutorial i determino els diferents càrrecs de la classe. En casos especialment significatius mantenint una reunió amb els pares i amb l'EAP.

4. Coneix als infants abans de la seva entrada?

Sí, tinc tota la informació abans de començar el curs. En alguns casos els conec personalment.

5. Què succeeix quan a la mateixa aula s'agrupen infants de diferents escoles del poble?

Trobo que és molt positiu perquè possibilita que els alumnes facin noves amistats i que es trenquin algunes dinàmiques de primària.

6. Quines són les pors que destacaries dels infants en l'entrada? Quin és el paper del mestre per intentar que aquestes s'esvaeixin?

Tenen por que altres alumnes més grans es fiquin amb ells.

Com a tutors intentem de donar confiança i ser un referent en el cas que es produeixi algun conflicte. No és un centre amb conflictivitat i els alumnes de tots els nivells generalment es respecten. Alguns es coneixen de tota la vida.

7. A l'hora de començar les classes, vostè nota que el canvi d'horari afecta els infants? Aquest aspecte pot afectar el seu rendiment?

A principi els costa llevar-se més d'hora però agraeixen molt no haver d'anar a l'institut a la tarda. A poc a poc es van adaptant.

8. El gruix de deures de l'escola acostuma a ser bastant més baix i que el gruix de deures que els infants a l'institut s'acostumen a portar a casa. Com porten els infants aquest canvi? Les primeres setmanes acostumen a queixar-se d'aquest augment de feina?

Les primeres setmanes noten una mica de canvi però també tenen més hores per fer deures a la tarda.

9. A la seva aula segurament que arriben infants d'una Comunitat d'Aprenentatge, nota alguna diferència amb els alumnes que provenen d'altres escoles? Tenen més predisposició als treballs en grup?

No notem gaires diferències perquè a totes les escoles fan treball cooperatiu.

10. Vostè nota que els infants arriben a l'aula sense cap tècnica d'estudi adquirida?

Hi ha alumnes que tenen més tècniques que altres però depèn de l'alumnat.

11. Els infants tenen algun referent al centre?

Sí. Tenen els tutors, els coordinadors i en molts casos les psicopedagogues del centre.

12. Quina relació mantenen les famílies amb el centre?

La relació és molt fluida. El tutor manté diverses entrevistes durant el curs i informa regularment als pares de les possibles incidències que es puguin produir.

13. Al final de curs escolar, quins són els canvis més destacables que acostumes a observar en els infants?

Noto que han madurat emocionalment i que han redefinit el seu cercle d'amistats.

S'observa que s'han adaptat a la metodologia i dinàmica de l'institut.

8.7. Annex 7. Transcripció del grup de discussió.

Infant 1: Noia

Infant 2: Noi

Infant 3: Noia

Infant 4: Noi

Infant 5: Noia

Infant 6: Noi de 1r ESO.

Quin és el procés que vau seguir amb el centre abans d'arribar a l'institut?

Infant 1: Ens van fer algunes proves de competències bàsiques i ens van donar alguns consells. A més a més, vam rebre informació.

Vau escollir al centre per alguna raó?

Infant 2: Per proximitat, ara existeix un altre institut que fa l'ESO però té un sistema diferent.

Amb quina paraula definiríeu el canvi d'etapa?

Infant 3: Complicat, dur, difícil.

Infant 1: A la nostra classe era de pocs alumnes i em vaig trobar amb una aula només que coneixia a dos nens de 28 infants.

Infant 3: En aquesta escola érem sempre els primers i els grans, a part vam ser els infants que van estrenar tot.

Infant 4: Som la primera generació que va sortir d'aquesta escola i va entrar a l'institut. Cada curs que passàvem estrenàvem una nova aula. Ens vam trobar que a l'arribar a l'institut venien molts infants d'altres escoles.

Infant 5: Va ser un gran canvi : BESTIA.

A nivell acadèmic: pujada o baixada?

Infant 5: Una baixada sobretot a primer de l'ESO, a partir de segon trimestre va canviar.

Infant 6: Ara he començat a pujar les notes, al primer trimestre van quedar-me 6 assignatures.

Infant 1: Som tres línies de segon de l'ESO. Ens han dividit per com treballem. Al grup A (els infants que treballem més), al grup B (els infants que treballen a estones) i al grup C (els infants que no volen treballar). No hi ha competència, si estàs al grup C no pots treballar res, ja que no et deixen treballar.

Infant 3: I al grup A s'exigeix un nivell superior que als altres, molta més feina.

Infant 4: A primer t'observen i encara no et posen per aquest tipus de grups, llavors a segon és quan fan aquests grups per ganes de treballar. Però diuen que a tercer ho canviaran, ja que no ha sortit del tot bé, ja que al C no es pot treballar. Hi ha gent del C que podria treballar a un altre grup tot i que els hi costa, però en estar al C no poden treballar res.

Infant 2: Al A tots els infants porten els deures, al B depèn de l'infant i al C no porten ni fan res.

Infant 5: Els infants del C em diuen si ningú ho fa perquè ho hauràs de fer tu els deures. A primer de l'ESO et valoren.

Durant aquest canvi d'etapa, qui ho va treballar?

Infant 1: Ho vam treballar amb el nostre tutor de sisè, el K. Ens vam preparar una mica la manera d'estudiar als últims mesos.

Infant 5: Però, ho hauríem d'haver fet abans, vam notar un gran canvi amb el nivell de les altres escoles.

Infant 3: Ens vam trobar perduts durant el primer trimestre, ja que els nostres companys de l'aula teníem un nivell bastant superior al nostre. Veies que tothom sabia que parlaven i tu desconeixies al tema, això va fer que haguéssim de treballar molt més a classe.

Us vau sentir perduts?

Infant 4: Una mica al principi, ja que no sabíem que fer i els altres sabien tot. A matemàtiques tothom sabia coses que nosaltres desconeixíem. A angles també i a català, una mica en general.

Infant 3: A història semblava que ens parlessin en xino.

Infant 5: Passes de no fer res a casa o 15 minuts, i ara aquí passàvem totes les tardes estudiant i fen deures i no pots fer altres coses. I si abans no t'acostumes aquesta dinàmica et ve tot de cop.

Infant 2: A l'horari també ens va afectar una mica, ja que no és el mateix dinar a la 1 que dinar gairebé a les 4, tot i que preferim aquest horari però va ser difícil adaptar-se.

La comunicació amb el mestre de l'institut és molt més difícil o no hi ha?

Infant 2: A l'escola estàvem acostumats a què eren molt pocs, llavors era molt més fàcil. A l'institut amb alguns professors pots parlar una mica més però amb altres es tanquen. Vaig tenir un que era molt simpàtic.

Infant 1: A l'escola no demanaven tutories, directament parlaves, i a l'institut costa demanar i fer tutories. A més a més, mai fem tutoria a la classe C, ja que constantment hem de parlar la classe.

Infant 4: La nostra tutoria és molt seria sembla una junta, apunten els temes que hem de parlar, i creiem que no serveix de res, sembla més reclamacions i algun cop fem propostes de canvi.

Infant 1: Doncs a la nostra és diferent parlem i comentem.

Infant 5: A la classe C tenim la tutoria els divendres, llavors com 'ds divendres mai fem i quan fem és per informar de les excursions i poca cosa més. Jo volia presentar-me a un concurs de poesia i no ens va informar de res i al treball de síntesi igual, ja que anava molt perduda i no sabia ni que havia de fer, ja que era un treball en grup i els mestres em deixen que jo tires del carro, ja que ningú feia res.

A l'escola estàveu més acostumats a treballar en grup?

Infant 3: Sí, ja que a l'escola érem sempre els mateixos i érem pocs llavors ja sabíem una mica amb qui anar o a qui havies d'ajudar més al treball en grup.

Infant 2: Ja ens coneixíem més, a l'escola és millor, ja que treballes molt més en grup en canvi a l'institut es nota molt perquè hi ha persones que no treballes massa en grup.

Infant 1: Nosaltres a l'escola quasi tot ho fèiem en grup i els de les altres escoles no feien res. El treball de síntesi el vam fer d'una masia i a segon hem de fer un vídeo. Al grup A fa les proves cangur obligatòriament i els del B i el C no les han de fer i no és obligatori. Ens queixem i ens diuen que sempre ens comparem amb els altres grups.

Infant 1,2 i 3: No hi ha cap coordinació entre els mestres del grup, ja que al A tot és obligatori al B a vegades si i al C no cal que ho fessis. I ara si canvien un altre cop, serà un lio, ja que jo al grup C he fet potser mig tema del llibre de medi i els del grup A tot.

Infant 5: Hi ha tercer ens exigiran el mateix tema i ens hem queixat però no ens fan cas, els hi diem coses i no ens fan cas. Jo no he pogut fer un examen perquè una mestra no l'hi ha donat a la tutora el justificant.

Infant 2: Al primer trimestre ens vam queixar perquè ens posàvem deures i tres exàmens un mateix dia i anàvem angoixats, i no estàvem acostumats aquesta dinàmica i rutina, i això ho hem notat al segon trimestre.

Infant 1: Jo un dia que vaig entrar al grup C vaig al·lucinar ja que no hi ha ni companyarisme ni res, tiren les taules o cadires quan s'enfaden. En canvi al nostre grup som més una pinya. Els del C quan volen alguna cosa es barallen.

Infant 5: Vaig anar amb me mare a queixar-me de què no podia estar al grup C i em van dir que aguantes. Estan fent bullying a varies persones ho fan per darrere de la tutora. Som cinc persones que ens intentem esforçar però no podem, ja que a aquella classe no sí pot ni treballar. La mestra només es digna a dir que baixem el volum i ja està. Fins i tot, fem els exàmens amb llibre. En moltes assignatures no hem fet res.

Sou voluntaris? Perquè seguiu mantenint aquest contacte a l'escola?

Infant 1: Ens agrada, ja que estàs a la teva antiga escola i recordes quan vas estar aquí. Hi trobem a faltar l'escola pels companys.

Infant 5: Aquí a l'escola sense estudiar molt s'acaba bona nota. Jo crec que no ens van ensenyar a estudiar bé a l'escola.

Infant 3: La meva tutora va ensenyar-me a estudiar, ja que no tenia cap tècnica d'estudi.

Infant 6: Hi ha una mestra que està tot el dia dient, ja em queda menys per marxar del centre. Estàvem fent un taller de la prehistòria, i ella dient que poc em queda al centre.

Infant 5: Hi ha mestres que deixen fer més alguns que als altres com els de TFIG, els hi deixen copiar-se als exàmens. Al grup C ens tractem fatal, fins i tot no hem fet una excursió amb els altres grups, ja que som els del C. La mestra de català ens intenta dir de bones maneres que no servim per res.

Infant 1: Els mestres de secundària ens fan molt menys cas i el de primària sí que ens fan més cas. Al nivell d'angles que teníem era molt baix a l'escola.

A l'escola féu algunes pràctiques educatives diferents, com els grups interactius. Creieu que això es podria fer a l'ESO?

Infant 2: Seria molt difícil, ja que som molts grups i a la nostra classe som 36 persones.

Infant 4: No es podria fer a la C, perquè no es treballa, a la B perquè posarien música i a la A perquè són molts.

Infant 1: La sort és que a la classe de 36 a vegades som 33, ja que hi ha 3 infants de la USEE.

Infant 2: Segons la meva mare al grup A ho posen difícil, al grup B una mica més fàcil i al grup C és molt fàcil.

Infant 5: Al grup C a part de fer els exàmens adaptats ens posen els exàmens de GFI, i quasi que ens posen les respostes.

No és el mateix treure un 10 al C que al A, ja que al C un 10 serà a les notes finals serà un suficient. Ens volen treure ràpid del centre i ja ens aprovem per no aguantar l'aula. Els que no treballen són ells, ens posen un power i una fitxa. Un mestre ens ha dit que ens esforcem alguns i que aguantem el que queda.

Infant 1: Als que som del A només ens preparem per batxillerat, i als del C si fan la pilota pots marxar de l'institut amb bona nota.

Quina va ser la vostra gran por al marxar de l'escola? Allò que més us preocupava?

Infant 3: Les notes, algun mestre ens deia que no arribaríem ningú ens animava. Ens va entrar molta por.

Infant 5: Tots ens deien us caureu, altres mestres si que ens deien que no ens preocupàvem. Ens deien ja veure quan arribeu a l'institut, no ens acompanyaven en aquest camí. Per una part a mi això em va animar, ja que vaig pensar demostraré que pot.

Infant 4: L'últim dia de l'escola jo no volia marxar, ja que tenia por del canvi. El dia del comiat va ser molt maco, ens esperava tota l'escola cantant una cançó i vam plorar molt.

Les vostres famílies tenen el mateix contacte amb l'Institut que a l'escola?

Infant 4: No, hem d'informar de tot als pares.

Infant 5: No hi ha quasi cap contacte.

Infant 3: A primer tenien una mica més de contacte. A l'escola tenien els números de telèfon dels pares, per qualsevol cosa. En primer de l'ESO hi ha infants que es creuen millors per tenir fulls d'incidències.

Infant 5: A la meua classe entren infants en condicions no normals.

Com porteu compartir espai amb persones molt més gran que vosaltres?

Infant 1: A mi encara em fa una mica de por, ja que hi ha persones que sembla que tinguin 40 anys. A l'escola nosaltres érem els grans i aquí som els petits i això espanta bastant.

Infant 3: Al primer dia de l'ESO parlaves amb gent desconeguda, va ser el pitjor del món. Deien el teu nom i entraves a l'aula, va ser un dels pitjors cursos, tenia tanta por que no volia anar ni parlar amb ningú.

Infant 5: El primer dia una repetidora ens va ensenyar el centre. El primer dia a arribar a l'aula ens van donar una fitxa per veure el nostre nivell, no vam fer cap dinàmica per coneixens. No vam fer ni colònies.

Infant 4: Per una part va ser bé, ja que a mi em feia por anar a primer de curs amb persones desconegudes de colònies.

Infant 4: A plàstica fem activitats de nens petits.

Entra gent a l'aula que no són mestres com a l'escola?

Infant 1: No entra ningú, només a la nostra aula que hi ha nens de l'USEE que entra un mestre per ajudar-los, hi ha l'àrea de plàstica.

Infant 2: Al grup A al ser tant et sents que no t'escolten.

Canvi en la jornada escola?

Infant 3: Al canvi d'horari ens hem adaptat millor, però tenim molts més deures i exàmens. A primera hora del matí costa molt connectar. Però és molt pitjor l'última hora era insuportable i a vegades tenim assignatures molt denses.

Infant C: Al grup C sempre estem castigats i ens culpen a tots.

Teniu algun referent a qui adreçar-vos a l'institut?

Infant 3: El meu germà.

Infant 4: el cosí.

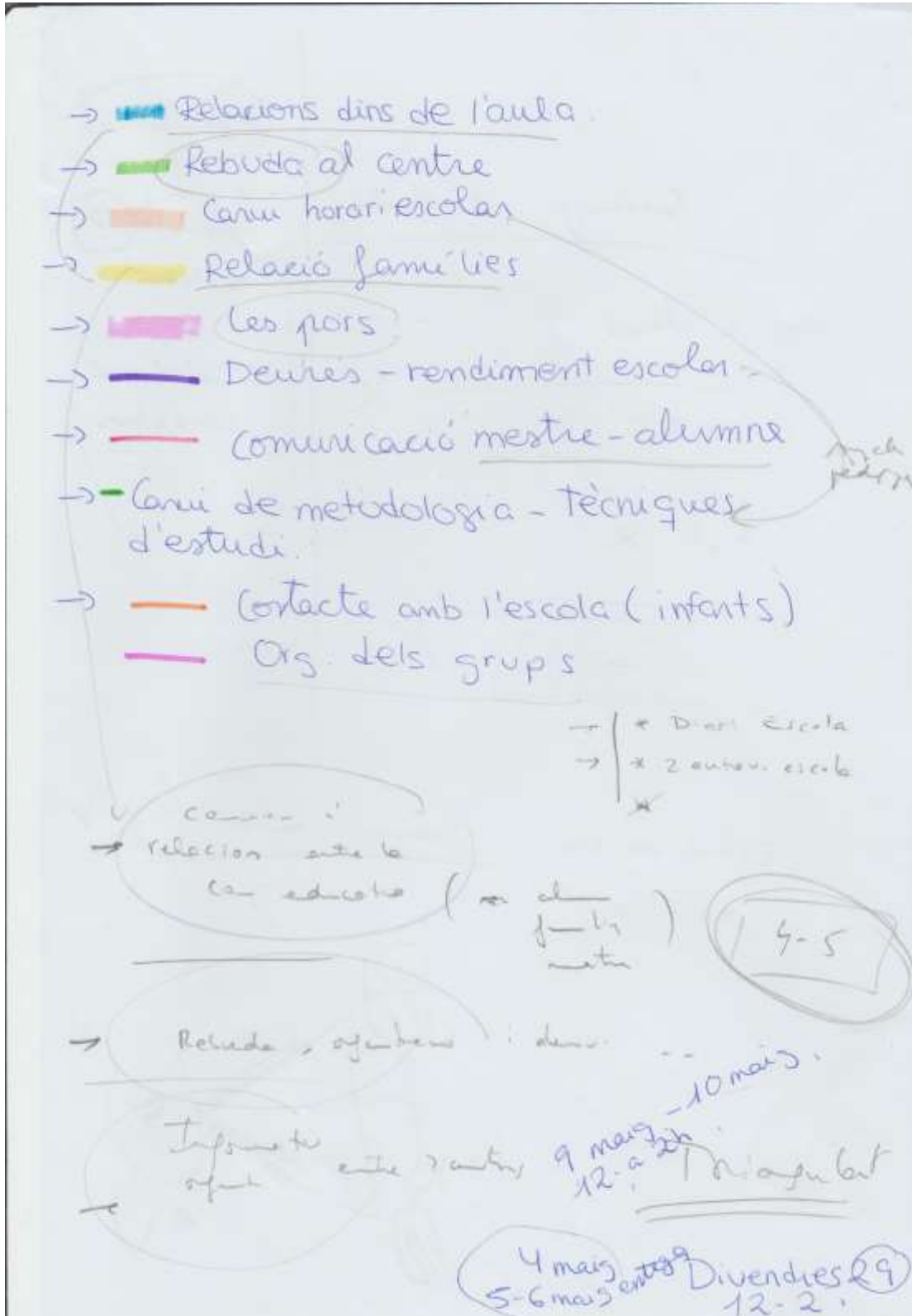
Infant 1: Dins de l'institut no tenim a ningú.

Infant 5: Els mestre no t'acostumen a escoltar.

Al canvi de centre ha afectat a les vostres relacions socials?

Infant 1: Hem perdut moltes amistats i estem a classes només amb tres companys de l'escola.

8.8. Annex 8. Procés d'elaboració de l'anàlisi.

UVIC FACULTAT D'EDUCACIÓ,
TRADUCCIÓ I
CIÈNCIES HUMANES

Treball de Final de Grau

Us va sentir perduts?

Infant 4: Una mica al principi, ja que no sabíem que fer i els altres sabíem tot. A matemàtiques tothom sabia coses que nosaltres desconèixiem. A angles també i a català, una mica en general.

Infant 3: A història semblava que ens parlessin en xinès.

Infant 5: Passes de no fer res a casa o 15 minuts, i ara aquí passàvem totes les tardes estudiant i fent deures i no pots fer altres coses. I si abans no t'acostumes aquesta dinàmica et ve tot de cop.

Infant 2: A l'horari també ens va afectar una mica, ja que no és el mateix dinar a la 1 que dinar gairebé a les 4, tot i que preferim aquest horari però va ser difícil adaptar-se.

Perduts
horari

La comunicació amb el mestre de l'institut és molt més difícil o no hi ha?

Infant 2: A l'escola estàvem acostumats a que eren molt pocs, llavors era molt més fàcil. A l'institut amb alguns professors pots parlar una mica més però amb altres es tanques. Vaig tenir un que era molt simpàtic.

Infant 1: A l'escola no demanaven tutories directament parlaves, i a l'institut costa demanar i fer tutories. A més a més, mai fem tutoria a la classe C, ja que constantment em de parlar la classe.

Infant 4: La nostra tutoria és molt seria sembla una junta, apunten els temes que em de parlar, i creiem que no serveix de res, sembla més reclamacions i algun cop fem propostes de canvi.

Infant 1: Doncs a la nostra es diferent parlem i comentem.

Infant 5: A la classe C tenim la tutoria els divendres, llavors com es divendres mal fem i quan fem es per informar de les excursions i poca cosa més. Jo volia presentar-me a un concurs de poesia i no ens va informar de res i al treball de síntesi igual, ja que anava molt perduda i no sabia ni que havia de fer, ja que era un treball en grup i els mestres em deixen que jo tires del carro, ja que ningú feia res.

tutoria

87

UVIC FACULTAT D'EDUCACIÓ,
TRADUCCIÓ I
CIÈNCIES HUMANES

Treball de Final de Grau

A nivell acadèmic : pujada o baixada?

Infant 5: Una baixada sobretot a primer de l'ESO, a partir de segon trimestre va canviar.

Infant 6: Ara he començat a pujar les notes, al primer trimestre van quedar-me 6 assignatures.

Infant 1: Som tres línies de segon de l'ESO. Ens han dividit per com treballar. Al grup A (els infants que treballem més), al grups B (els infants que treballen a estones) i al grup C (els infants que no volen treballar). No hi ha competència, hi ha si estàs al grup C no pot treballar res, ja que no et deixen treballar.

Infant 3: Al grup A s'exigeix un nivell superior que als altres, molta més feina.

Infant 4: A primer t'observen i encara no et posen per aquest tipus de grups, llavors a segon es quan fan aquests grups per ganes de treballar. Però diuen que a tercer ho canviaran, ja que no ha sortit del tot bé, ja que al C no es pot treballar. Hi ha gent del C que podria treballar a un altre grup tot i que els hi costa, però a l'estar al C no poden treballar res.

Infant 2: Al A tots els infants porten els deures, al B depèn de l'infant i al C no porten ni fan res.

Infant 5: Els infants del C em diuen si ningú ho fa perquè ho hauràs de fer tu els deures. A primer de l'ESO et valoren.

Durant aquest canvi d'etapa, qui ho va treballar?

Infant 1: Ho vam treballar amb el nostre tutor de sisè, el Kiko. Ens vam preparar una mica la manera d'estudiar als últims mesos.

Infant 5: Però, ho hauríem d'haver fet abans, vam notar un gran canvi amb el nivell de les altres escoles.

Infant 3: Ens vam trobar perduts durant el primer trimestre, ja que els nostres companys de l'aula teníem un nivell bastant superior al nostre. Veies que tothom sabia de que parlaven i tu desconexies al tema, això va fer que haguéssim de treballar molt més a classe.

institució nivell canvi

institució

rebuendes Rànch de mar

86

Comunicació i relacions entre la Comunitat educativa INSTITUT

- Relacions dins de l'aula
- Relació famílies
- Comunicació mestre - escola

PEC (Anàlisi documental) Web

- Foramentar els seus valors en la qualitat de l'ensenyament, l'equitat, el treball en equip, la tolerància i la pau
- Assessorament psicopedagògic i assessorament ^{externs} a dispençia de tots els alumnes
- Esmenten que depèn de l'infant aquest parirà més hores dintre o fora de l'aula
- Grups flexibles a l'ESO.
- Colònies d'ESO (— — —)
- Festivitats Tercades

Entrevista cap d'estudis

- Troben a persones molt colegudes i sovint amb famílies.
- Crear els grups respectem les informacions sobre les compatibilitats i incompatibilitats que tenen per part dels tutors de primaris i intentem fer grups el més equilibrats possible (nombre de nois - noies, amb dictamen, amb problemes de conducta)

- Famílies (Si, realitzem portes obertes al
manej per donar a conèixer a les famílies les
característiques del nostre centre. Al juliol
tornem a fer una altra reunió amb els pares
i els alumnes que ja han estat admesos.
A l'octubre fem una reunió amb les famílies

- Relació infants -> és molt positiva perquè
possibilita que els alumnes facin noves
amistats i que es treguin algunes dinàmiques
de primària.

- Comunicació mestre - alumne -> Si, tenen
els tutors, els coordinadors, en molts
casos les psicopedagògues del centre.

- Relació família -> la relació és molt
fluïda. El tutor manté diverses entrevistes
durant el curs i informa regularment als
pares de les possibles incidències que es
puguin produir.

- " han madurat emocionalment i que
han redefinit al seu cercle d'amistats "

Grup discurrió 1r generació a que pare

" aqua que només coneixia a 2 infants "

" van trobar q a l'ambra a l'institut Leinien
molts infants d'altres escoles, com el Pompeu Fabra
Lluís Pi que, Paula i la "

" tutora " -> comunicació

- " No hi ha cap coordinació entre els mestres
del grup, ja que al A tot és obligatori, al B
a vegades, al C no cal que ho facis "